

25 ÉVES A JOGÁSZKÉPZÉS

*Ünnepi kötet a Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Karának
25 éves fennállása alkalmából*

25 ÉVES A JOGÁSZKÉPZÉS

*Ünnepi kötet a Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Karának
25 éves fennállása alkalmából*

Budapest, 2023

Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar

Patrocinium Kiadó

III. AZ ÚJPESTI SZÉKHELYŰ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KÉPZÉS 1998-TÓL 2014-IG

A budapesti szakindítás és karalapítás előzményei

A Budapest székhelyű nappali tagozatos jogászképzés lehetősége már közvetlenül a rendszerváltozás után felmerült. A református jogászképzés hazai szorgalmazói tanulmányozták a Pázmány Péter Katolikus Egyetem szakindítási és karalapítási eljárását és számításba vették az oktatás fővárosi színhelyének lehetséges közreműködőit is. Ebben a folyamatban Kálmán Attila akkori államtitkár, Lőrincz Lajos, Trócsányi László, Király Tibor, Rácz Lajos és Máthé Gábor vállalt aktív szerepet.

Kedvező előjelnek bizonyult, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium 1996-ban kormányelőterjesztést készített a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Károli Gáspár Református Egyetem civil szakjain folyó képzés szektorsemleges – az állami felsőoktatási intézményekhez hasonló – finanszírozásáról. Ezt Platthy Iván címzetes államtitkár közölte MTI munkatársával azt követően, hogy Dinya László felsőoktatási helyettes államtitkár társaságában megbeszélést folytatott a két említett egyetem illetékeseivel az MKM-ben.²³

Megállapodás Újpest önkormányzatával

A leendő kar fővárosi épületének kiválasztása érdekében Barátossy Jenő főtitkár már 1996-ban tárgyalásokat folytatott. A fenntartó jóváhagyásával így jött létre Újpest Önkormányzatával az a megállapodás, amely a Viola utca 2-4 alatti ingatlan 2370 négyzetméteres épületére és a 3500 négyzetméter területű udvarára vonatkozott. A megállapodás ötven évre szólt, és rögzítette, hogy a felújításért cserébe erre az időre az önkormányzat nem számít fel bérleti díjat. A szerződés szerint az egyetemi képzésre felvett hallgatók létszámának öt százaléka az újpesti jelentkezőkből kerül ki, természetesen megfelelő számú és felvételi eredményt elért pályázók esetén. A következő évben a fenntartó megkapta az önkormányzattól a mai kollégium épületét, és az oktatási épülettel szemben lévő ingatlant, amely kezdetben az oktatók elhelyezésére szolgált. A városrész képviselői belátták, hogy a II. világháború után mesterségesen visszafejlesztett peremkerületnek az 1993-ban beindított Újpesti Színház után a kar befogadásával nagyobb esélye lesz újra polgárosodó, lokálpatrióta várossá fejlődnie.

23 *Reformátusok Lapja* 1996. február (86. évf. 32. szám) 1996-02-07. 6. p. MTI.

Az újpesti felsőoktatás „története” 1994-ben kezdődött, amikor is a Viola utcai épületben működő általános iskola mennyezete leszakadt. A statikai felmérések kimutatták, hogy az iskola átalakításra szorul. A kisiskolásokat kiköltöztették, az önkormányzat pedig nekikezdett a felújítási munkálatoknak, de nehezen tudták finanszírozni a százmilliós rekonstrukciót. Ezért februárban az önkormányzati testület úgy döntött, hogy az iskolát véglegesen megszünteti, ugyanakkor nem kívánja az épületet eladni illetve bérbeadni, hanem továbbra is oktatási, kulturális célokra hasznosítja. Hock Zoltán, Újpest alpolgármestere a Magyar Nemzet érdeklődésére elmondta, hogy a Károli Gáspár Egyetem vezetősége jelentkezett az első komoly és a kerület érdekeinek is megfelelő ajánlattal: egyetemi képzést szeretne indítani Újpesten. Öt hónapos tárgyalássorozat végén sikerült megállapodniuk.

A szerződés értelmében az 1993-ban alapított református egyetem ötven évre térítésmentesen megkapja a Viola utcai épületet (cserében vállalja annak felújítását) és 1997 szeptemberétől az egyetem jogi karának székhelyeként működteti. A szerződés szerint az egyetem jogi fakultására felvett hallgatók létszámának öt százaléka az újpesti jelentkezőkből kerül ki. Az újpesti önkormányzat három gimnáziumot működtetett, a kerületben további kilenc szakközépiskolát tartott fenn. Az alpolgármester szerint a kerület középiskolai diákjainak a megállapodás méltányos lehetőséget biztosít. A kiterjedt közoktatási hálózattal rendelkező IV. kerület az egyetemi oktatás beindításával hosszú távon sokat nyerhet, bár rövidtávon nagy áldozatot kell hoznia. Az ötven évre a református egyetem rendelkezésére bocsátott húsz tantermes, 2300 négyzetméteres épület piaci értéke ötszázmillió forint körül volt az alpolgármester becslése szerint.

Hock Zoltán MDF-es alpolgármester tájékoztatása szerint ennek ellenére sikerült a szocialista többségű önkormányzati testülettel elfogadtatni a református egyetem újpesti megtelepedését. A képviselők belátták, hogy a II. világháború után mesterségesen visszafejlesztett peremkerületnek az 1993-ban beindított Újpest Színház után a felsőoktatás befogadásával van esélye újra polgárosodó, lokálpatrióta várossá fejlődnie. Újpestenek a nemes polgári hagyományait igyekszik felújítani az önkormányzat az egyetemmel kötött megállapodással. Attól, hogy néhány éven belül hatszáz egyetemi hallgató és az egyetem oktatói bekapcsolódnak Újpest életébe, a százhuszonezer lakosú kerület kulturális életének fellendülését várja az alpolgármester. Az önkormányzat vezetősége és az egyetem az aláírt megállapodáson túl is keresi az együttműködést. A következő évek tárgyalásai döntik el, hol kap kollégium kialakítására alkalmas épületet a református egyetem.

Barátossy Jenő, a Károli Gáspár Református Egyetem rektori hivatalának főtitkára akkori álláspontja szerint az egyetem állam- és jogtudományi kara

az alapító oklevélnek megfelelően kecskeméti székhellyel kíván működni. Az 1996-os és valószínűleg az 1997. évi költségvetésben sem áll rendelkezésre olyan volt református egyházi ingatlanok visszaadására fedezet, ami az egyetem gondjait megoldaná. Kecskeméten ezért – a város áldozatkészsége ellenére – oktatás céljára előadótermeket kénytelenek bérelni. A várossal és a szegedi József Attila Tudományegyetemmel való megállapodás alapján így is tovább folyik a levelező oktatás, de a nappali tagozat kecskeméti indítására csak az ezredfordulón lesz lehetőség. A jogtudományi kar nappali tagozata számára épületet kezdtek keresni az egyetem vezetői, végül az újpesti önkormányzat méltányos ajánlatát fogadták el. A Károli Egyetem hittudományi kara a Ráday utcában, a bölcsészettudományi kar pedig a Reviczky utcában működik. A túlsúfolt belvárostól távol eső épületet szívesen átvette az egyetem, mert hosszú távon az egész intézmény elhelyezését a városközponton kívül képzeli el. A Viola utcai iskolaépület felújításának költsége még elviselhető, és ezzel megoldódik a tervek között szereplő kommunikációs szakoktatás elhelyezése is, amelynek megindítását a Proméd amerikai-magyar alapítvány támogatásával képzeli el az egyetem.²⁴

24 Rosdy Tamás: Egyetem a munkáskerületben. *Magyar Nemzet*, 1996. november (59. évf. 269. szám) 1996-11-18. 13. p.

1996. november 8-án Ujfalussy József, a Károli Gáspár Református Egyetem akkori rektora és Derce Tamás polgármester írta alá azt a megállapodást, melynek értelmében először nyílt lehetőség arra, hogy egyetemi képzés legyen a városrészben.

1996. november 8-án az Újpesti Polgárcentrum Tükörtermében az önkormányzat és az egyház vezetői a sajtót is tájékoztatták a korszakos döntésről. Megnyitóbeszédében Hock Zoltán, Újpest alpolgármestere elmondta, hogy a képviselő-testület oktatási célra, használatra adta át az épületet. A tulajdonjog az önkormányzaté maradt. Fontos lépésként értékelte az alpolgármester, hogy a főváros történetében először peremkerületben kap helyet egy felsőoktatási intézmény. Ezzel új lehetőséget kaptak a diákok, és növekedett Újpest rangja is. Barátossy Jenő, a Károli Gáspár Református Egyetem főtitkára arról beszélt, hogy az egyetem szeretne két új kart indítani, de erre a központban, helyhiány miatt, nincs lehetőség. (Ez a két kar: az állam- és jogtudományi, valamint a kommunikációs fakultás.) Az egyetem kereste a módot, hogy milyen segítséggel tudnánk megteremteni az anyagi háttérrel ehhez a vállalkozáshoz. Szerencsénkre egy kaliforniai alapítvány a segítségünkre sietett - mondta a főtitkár. - Az önkormányzattól díjmenetesen megkaptuk az épület használati jogát, ennek fejében az egyetem elvégzi a felújítási és átalakítási munkálatokat, valamint vállalja a fenntartási költségeket is. A tájékoztató záró eseményként dr. Hegedűs Loránt püspök, a Református Egyház Zsinatának elnöke méltatta a terv jelentőségét, megköszönve az újpesti önkormányzat rendkívüli segítőkészségét.²⁵

Röviddel ezután – a mérnöki vénáját meg nem tagadó – Barátossy Jenő részletes koncepciót is kidolgozott a Viola utcai terület kampuszá fejlesztésére, amelyet az Állam- és Jogtudományi Kar 2003. évi intézményfejlesztési terve is elfogadott. Eszerint a rendelkezésre álló telekrészen egyetlen új épületet kellene építeni, és ebben kellene elhelyezni egy új előadótermet, a könyvtárat és a doktori képzés helyiségét. Célszerű, ha a könyvtárat is tartalmazó új oktatási épület könnyen megközelíthető a meglévő kari épületből, ezáltal zárt, fűtött közlekedési kapcsolatot is biztosítani tudja. Az épület előadói terme mobil berendezéssel 200 fő hallgató, rendezvények esetén 300 résztvevő számára nyújt elhelyezést. Lehetőséget kívánt biztosítani a külső megközelítésre is, tekintettel az évnnyitó, doktoravató és egyéb ünnepi rendezvényekre is. Az új oktatási és könyvtár épületben aula, előadóterem, a doktori iskola termei, valamint reprezentatív oktató és tanácskozó funkciójú helyiségek kaptak volna helyet. A kari campusra érkező számára nyilvánvaló módon, építészeti eszközökkel is jelezni

25 M.G. Új egyetemi fakultás Újpesten. *Köznevelés*, 1996 (52. évf. 7. szám) 1996-11-22. 8. p.

kell az új épület funkcióját, figyelembe véve a meglévő épület klasszikus stílusát. Szükséges egy központi aula is, ahol az egyetemi élet jelentősebb eseményeit az időjárástól függetlenül is meg lehet szervezni. Az új épület mellett tervezett egy nyitott teret, ahol szabadtéri rendezvény tartható és a gépkocsik számára is biztosított lehet a parkolási lehetőség.

A terv szerint az új oktatási épület és könyvtár három fő funkciója úgy oszlana meg, hogy a tervezett 1000 m²-ből 450 m² a könyvtár, a fennmaradó részben pedig az oktatási (az aula), valamint a doktori iskola helyiségei lesznek, a szükséges vizesblokkokkal. A várható beruházási költség 450-500 millió Ft volt 2003-ban. A tervezett kampusz makettjét Barátossy Jenő az aktuális balatonszárszói évnnyitó találkozón is bemutatta. A nagy várakozásokkal kísért koncepciót azonban az idő felülírta.²⁶

A szakindítási terv

Barátossy Jenő – egy ideig rektori feladatokat is ellátó – főtitkárként koordinálta a jogi kar szakindításának engedélyeztetését. A kar oktatási tervét Lőrincz Lajos, Máthé Gábor és Trócsányi László készítették el, az Egyetemi Tanács határozata alapján a jogász szak megindítása iránti kérelmet Ujfalussy József akadémikus, az egyetem rektora nyújtotta be. Noha a jogász szak megindításának hivatalos jóváhagyására csak fél évvel később került sor, 1998 őszére – Tóth Károly megbízott dékán irányítása mellett – már meghirdették a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán a jogász szak nappali tagozatos képzését.²⁷

Határozott lendületet vett a fővárosi képzés szakmai megalapozása is. Az oktatással és szervezéssel összefüggő teendőket Tóth Károly, a karalapítással Ujfalussy József rektor által megbízott ügyvivő dékán látta el. A szak működtetése érdekében az Egyetem rektora 1998. január 14-én 2352/1/RH számon benyújtotta a Művelődési és Közoktatási Minisztériumba az egyetemi szintű általános jogászképzés engedélyeztetése iránti kérelmét, majd a módosításokat követően 1999 februárjában a szakindítás állami elismerése iránti kérelmét. Az Oktatási Miniszter 1999. szeptember 2-i hatállyal – három év időtartamra – meghatározott feltételek mellett engedélyezte az egyetemi szintű jogász szak indítását. Az engedély kiadásának feltétele volt, hogy az ELTE vállalja a hallgatók átvételét arra az esetre, ha végleges engedélyt a minisztérium nem adja meg. A Károli Gáspár Református Egyetem az univerzalitás szellemében és a gyakorlati szükség szerint egészítette ki szervezetét és oktatási tematikáját, majd hirdette meg képzését az 1998/99. tanévtől a jogász szak nappali tagozatán.

26 Crescit. 34. p.

27 Crescit. 35. p.

Barátossy Jenő egyetemi főtitkár nyilatkozata szerint az egyetem az 1998/99-es tanévre tervezte a jogászképzés kiszélesítését. Noha már akkor is 530 levelező hallgatója volt a JATE-val közös Állam- és Jogtudományi Karnak, a képzésben az arányok javítását tervezték, és fokozottabb szerepet szántak a közigazgatási jog, az iparjog, az európai jogrendszerek oktatásának. Természetesen tartotta, hogy ezeket a terveket az újpesti nappali tagozaton valósítsák meg.²⁸

A 160 fővel induló első évfolyam oktatásában tekintélyes oktatói kar vett részt. Az egyes tárgyakat – a szakindítási terv szerint – vezető professzorok jegyezték. Az Alkotmányjog Rácz Attila egyetemi tanár, a közigazgatás alapjai Lőrincz Lajos akadémikus, az egyetemes jogtörténet Rácz Lajos főiskolai tanár neve alatt futott. A jogi alaptant Lövétei István főiskolai docens, a jogi informatikát és statisztikát Csink László főiskolai tanár, a közgazdaságtan Bod Péter Ákos egyetemi tanár oktatta. A külgazdaságtan tárgyfelelőse Kádár Béla egyetemi tanár, a magyar jogtörténeté Máthé Gábor főiskolai tanár, a római jogé Zlinszky János egyetemi tanár volt. A szakindítási kérelem szerint a dékán munkáját kari elnökség segítette, ebben az egyetemi működést belülről ismerő, tekintélyes szakemberek: Barátossy Jenő, Lőrincz Lajos, Máthé Gábor, Révész T. Mihály és Trócsányi László vettek részt.

Az újpesti tanévnyitó 1998. szeptember 6.

Szeptember 6-án, az Ady Endre Művelődési Központ zsúfolásig megtelt nagytermében ünnepélyes külsőségek közepette nyitotta meg immár hatodik tanévét a Károli Gáspár Református Egyetem, és első tanévét annak – Újpesten helyet kapó – Állam- és Jogtudományi Kara. Az egyetem tehát a Viola utcai egykori általános iskola épületét kapta meg használatra az újpesti önkormányzattól – térítés nélkül, a két évvel ezelőtti döntés nyomán – 50 éves időtartamra. E nagyvonalú gesztust, és a tudatos várostervezés jelentőségét az ünnepség során az egyetem és a városvezetés nevében beszédet mondók egyaránt kiemelték. Az újpesti városvezetők azért is öröndetesnek tartották a jogi kar beindítását, mert ez jelentősen megkönnyítheti a kerületben működő három gimnázium tanulóinak pályaválasztását.²⁹

Az egyetem tanévnyitó ünnepségét Derce Tamás polgármester nyitotta meg, kiemelve a városvezetés és azon belül is a kulturális ágazat vezetője: Hock Zoltán alpolgármester jelentős szerepét abban, hogy egymásra talált a két fél és megszülethetett a megegyezés az épület átadásáról. Az egyetemi tanulmányaikat

28 *Reformátusok Lapja*, 1997 (41. évf., 40. szám) 1997-10-05. 3. p.

29 *Újpest*, 1998. szeptember 11. 3. p.

megkezdő fiataloknak a városrész polgármestere többek között sokoldalú tudásszerzést és sikeres vizsgákat kívánt.

Hock Zoltán, Újpest kulturális alpolgármestere ünnepi köszöntőjében többek között arról szólt, hogy milyen fejlődésen és megtorpanásokon ment keresztül 158 éves fennállása óta Újpest, milyen események segítették, illetve gátolták a városrész szellemi fejlődését. Utalt arra is, hogy a polgárosodó, élénk szellemi tőkével rendelkező és 1950-ig megyei jogú városként létező Újpestnek minden lehetősége megvolt arra, hogy – hasonlóan más megyékhez – egyetemi képzéssel is öregbítse hírnevét. Erre a lehetőségre több mint négy évtizedet kellett várni, amikor 1990-ben, az önkormányzatok létrejöttével megteremtődött annak a lehetősége, hogy a képviselő-testület, megismerve az itt élők óhaját, döntsön arról, ami az újpestieknek a legjobb. Ennek nyomán indulhatott a tudatos városrosszervezés és -tervezés, amelynek példája – a kulturális területnél maradván – többek között az Újpest Színház, az Újpesti Galéria vagy éppen a könyvtár léte, amellyel az egyetemi tanulmányaikat megkezdő, a főváros és az ország több pontjáról érkező hallgatók remélhetően találkozni fognak. A kulturális alpolgármester kiemelte azt is: jelenleg három gimnázium és még több szakközépiskola képezi a fiatalokat, számukra is kitűnő lehetőséget nyújt a továbbtanulás szempontjából az egyetem. De a Károli Gáspár Református Egyetem megtelepedésétől a városrész további polgárosodását is várják, hiszen a most kezdő jogi egyetemi hallgatók hamarosan bekapcsolódhatnak a közéletbe, és az évek során létszámukban is gyarapodva szellemi pezsgést teremthetnek. Ezért is volt nagy jelentőségű a képviselő-testület ama döntése, amely az egyetem letelepedésének lehetőségét célozta.

Tenke Sándor, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora és Tóth Károly dékán köszöntője nyomán az első éves hallgatók és családtagjaik, valamint a meghívott vendégek, egyetemi oktatók, professzorok és egyházi személyiségek a történelmi egyházak, és azon belül a református egyház oktatómunkájával és egyetemalapítási szándékának történetével ismerkedhettek meg. A rektor szerint a jogi ismeretekben való jártasságra már a 17. században súlyt helyezett a református oktatás. Ennek eredményeképpen a 18. század elejére református jogakadémiák nyíltak Sárospatakon, Máramarosszigeten, Debrecenben és Kecskeméten. A 20. század húszas éveiben különböző okok miatt megszűnt a máramarosszigeti, a sárospataki és a debreceni jogakadémia, s ettől kezdve a kecskeméti intézmény képviselte a folyamatosságot a református jogi oktatásban egészen az 1949-es bezárásáig. 1994-ben indult meg ismét a jogászképzés Kecskeméten, ám nem a Károli Gáspár Református Egyetem önálló karaként, hanem a szegedi JATE és a Károli Egyetem közös, kihelyezett levelező tagozataként.

A dékán méltatta a Károli Gáspár Református Egyetem Tanácsának bátor döntését, miszerint az 1998/99-es tanévtől kezdve önálló állam- és jogtudományi kart indít Budapesten. Ehhez megfelelő épületet az Újpesti Önkormányzat bocsátott rendelkezésre a Viola utca 2-4. szám alatt. Az épület átalakítása és felújítása még befejezés előtt áll ugyan, de két emeleten a hallgatók fogadására és az oktatás megkezdésére adottak a feltételek. Várhatóan a közeljövőben a hallgatók egy része kollégiumi elhelyezést is kaphat. Jóllehet a felvételi meghirdetésétől a jelentkezés benyújtásáig mindössze néhány nap állt rendelkezésre, közel háromszoros volt a túljelentkezés.

Az évnyitó ünnepségen elhangzott, hogy az oktatásban a „hagyományos” jogászképzéshez képest kiemelt szerepet kapnak a közigazgatási, a gazdasági és pénzügyek, az európai integrációval kapcsolatos ismeretek. Kiemelt feladat lesz az informatika oktatása, valamint az idegen nyelvek kínálatának növelése. A rektor beszélt arról is, hogy az akkreditáció kérdése – azaz hogy a kiadandó diploma államilag elismert lesz-e, a végzett hallgatók ezzel betölthetnek-e diplomához kötött munkaköröket – még nem megoldott.

Professzorok, díszvendégek, hallgatók az első tanévnyitón

A rektor szerint nem alaptalan az a remény, hogy az akkreditáció ügyében a közeli jövőben kedvező döntés születik. Ezt a reményt erősítette Semjén Zsolt, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának egyházügyekért felelős helyettes államtitkára is, aki többek között az egyházi egyetemek tudományos, ugyanak-

kor egyházi volta között vont párhuzamot. Kiemelte: a kormány támogatja az egyházaknak azt a tevékenységét, hogy az államtól feladatokat vegyenek át és meg kívánja adni mindazt az állami támogatást, amit más egyetemek hallgatói is megkapnak. Köszöntötte az ünnepélyes tanévnnyitó résztvevőit Hegedűs Loránt, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke is.

Az egyetem hallgatói ezt követően esküt tettek, majd Tóth Károly dékán jelképesen egyetemi hallgatókká fogadta őket. Az ünnepség végén a jelenlévők együtt énekelték a Szózatot.

Az első dékán: Tóth Károly

A hallgatók 1998-ban és 1999-ben nem az állami jogi kari felvételi rendszerben e célra készített írásbeli sikeres megoldása alapján kerültek az újpesti campusra. 2000-tól a felvételi eljárás megegyezett az állami karokéval.³⁰

A törvényi megfelelés feltételeinek kialakítása után 1998 szeptemberében elindult az első évfolyam képzése a volt általános iskola épületében, melynek átalakítási munkálatait és az oktatói állomány toborzását Tóth Károly dékán irányította. Az első évfolyam indítását sürgette, hogy az Újpesti Önkormányzat nagyvonalú infrastrukturális felajánlásának egyik feltétele az volt, hogy a tényleges oktatás 1998 őszén kezdődjék meg. Így történt, s az előkészítő bizottság, és Tóth Károly felkért dékán eljárása nyomán 1999 tavaszán az ideiglenes szakindítási engedély is megérkezett, s ezzel a diploma kiadásának joga is biztosítottá vált. (Annak, hogy a szakindítási engedély kiadásának elbírálási folyamata és a tényleges oktatás megindulása egyidejűleg történhetett, biztosítéka volt, hogy a Károli Egyetem az ELTE-vel szerződést kötött, hogy abban az esetben, ha a Károli nem kapná meg az akkreditációt, a hallgatókat az ELTE jogi kara átveszi.)³¹

A képzés indulása utáni hónapban Tóth Károly dékánnal készült interjú jól tükrözi az alapítás és a kezdeti működés körüli bizonytalanságokat, de a tettekre kész bizakodást is. A képzésvezető elmondta, hogy váratlanul érte, amikor az év januárban – tehát már a jogi kar akkreditációs kérelme előkészítésének időszakában – Ujfalussy József, a Károli Gáspár Református Egyetem korábbi rektora megkereste, hogy vállalná-e a dékáni teendőket. Nehéz volt a döntés, időt kért. Református családban született, édesapja presbiter volt, ám valószínűleg azért

30 ILLÉS Viktor: A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara. *A jogászképzés múltja, jelene és jövője*. Ünnepi tanulmányok, konferencia-előadások, kerekasztal beszélgetések. Bibliotheca Iuridica. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar tudományos kiadványai. *Acta Congressuum* 10. (Szerk.: Takács Péter). ELTE ÁJK. Budapest, 2003. (a továbbiakban: Illés) 283. p.

31 Értelmezési különbségek. *Világgazdaság*, 1998. október 27. 8. p.

esett rá az Egyetemi Tanács választása, mert korábban a JATE főtitkáráként tevékenykedett, jól ismerte az egyetem igazgatását. Egy időszakban rektori hivalt is vezette, így azon kevés oktatók egyike volt, aki rendelkezett oktatásszervezési szakmai tapasztalatokkal.

A hatékony szervezés érdekében – természetesen komoly kockázatot vállalva – az állam- és jogtudományi kar akkreditációs kérelmének benyújtásával egy időben kezdte meg a karépitést. Szinte a nullapontról kellett elindulni. A technikai feltételekhez adott volt a költségvetés és pályázati pénzeket is sikerült nyerniük. A megfelelő oktatói gárda válogatása jó néhány főállású tanár „elcsábítását” jelentette. Ezzel az akkoriban megengedő tartalmú jogszabályok értelmében a Károli Gáspár Református Egyetem immár jogosultságot nyert az oktatás megkezdésére, hiszen a Felsőoktatási Törvény kimondta, hogy a hittudományi egyetemek nem hittudományi kart is indíthatnak. Az első két évfolyamra történő felvételi követelmények eltértek a megszokott rendszertől, ebben az alapító atyák a Pázmány Péter katolikus Egyetem példáját követték.

A szaklétesítés elhúzódó akkreditációja miatt az újpesti képzés nem szerepelt a felsőoktatási intézmények felvételi tájékoztatójában. Amikor az országos ponthatárok ismertté váltak, ennek figyelembevételével a szak vezetői hirdetést tettek közzé három napilapban, valamint a Reformátusok Lapjában. A jelentkezőknek mindössze öt nap állt rendelkezésére, hogy benyújtsák felvételi kérelmüket. A rangsorolás a középiskolai úgynevezett „hozott” pontszámok mellett a felvételi speciális pályaalkalmassági vizsgából állt. A hazai felsőoktatási intézmények között akkor még nem volt általános a nyelvtudást kiemelten preferáló rendszer. A Károli első éveiben a közép- és a felsőfokú nyelvvizsgálóval rendelkező jelentkezők többletpontokat kaptak. Mivel az egyetem a végleges szakindítási engedély kiadásáig nem részesült állami támogatásban, ezért az első években költségtérítéses rendszerben oktattak.

A dékán vázolta az új képzés sajátos irányait és azokat az oktatási, tudományos és közösségi célkitűzéseket, amelyek különböztek a nagy hagyományú állami felsőoktatási intézmények jogi karaitól. Hasznosítani kívánták a hallgatóink nyelvtudását, ezért a jövőben külföldi előadók meghívását tervezték. Az idegen nyelvű szemináriumokon a diákok ízelítőt kapnak a külföldi szaknyelvből, és különleges témákkal ismerkedhetnek meg. Az európai csatlakozás küszöbén fontosnak tartották a közvetlen, kötetlen beszélgetéseket is. A gyakorlati képzés érdekében az országban egyedülálló módon a joghallgatókkal életszerű körülmények között, szituációs játék keretében gyakoroltatják a védő, a felperes, a bíró vagy a vádlott szerepét. Kiemelten fontosnak tartották a retorikai képzést, az érvelés és vitatkozás technikájának elsajátítását. Tóth Károly személyesen is törekedett arra, hogy

sorozat keretében megismertesse diákjaival a filmművészet legismertebb „bírósági filmjeit”, amelyeket elemezve fontos jogi, etikai tanulságok vonhatók le.

A tárgyi feltételek terén fontos célkitűzés volt szakkönyvtár felszerelése. Már az első évben megkezdődött az oktatók által összeállított bibliográfiák gyűjtése, hogy – első lépésként – beszerezzék az általuk igényelt szakirodalmat. Berendezték a számítógéptermet, ahol 15 pult állt a hallgatók rendelkezésére. Ennek segítségével iratmintákat, jogszabálygyűjteményeket hívhattak le néhány másodperc alatt, és elérhetővé vált az Internet is. Megkezdődött az épület teljes belső átalakítása. A Viola utcai iskola szecessziós épülete, amely 1911-ben nyitotta meg kapuit az elemisták előtt, lassan átalakult. Az első tanévre elkészült a felső két szint, így elindulhatott az oktatás. Ahol korábban 30-40 fős tantermek sorakoztak, az oktatás kezdetétől már szemináriumi előadók várták a hallgatókat. Egyes előadásokon a teljes első évfolyam, 150-160 diák foglalt helyet.

Tóth Károly hangsúlyozta, hogy a képzés a politikától és az egyházi befolyástól egyaránt független. A névben szereplő református megjelölés az egyetem alapítójára utal. Hallgatók felvételekor a felekezethez való tartozást nem vizsgálták. A kar is nyitott más intézmények felé, hiszen a kreditrendszer keretében a tanulmányi pontok más egyetemekre való „áthallgatással” is megszerezhetőek.³²

„2021. szeptember 19-én elhunyt Tóth Károly (1945-2021) jogtudós, alkotmányjogász, Intézetünk korábbi külsős munkatársa. 1970-től dolgozott a szegedi József Attila Tudományegyetem Államjogi Tanszékén, 1988 és 1991 között az egyetem főtitkára volt. 1998 és 2000 között a Károli Gáspár Református Egyetem dékánjaként, 2003 és 2010 között az Alkotmányjogi Tanszék vezetőjeként tevékenykedett. 1998 és 2001 között az Országos Választási Bizottság (OVB) tagja volt. A szegedi jogi kar Acta Universitatis Szegediensis Acta Juridica et Politica, illetve Acta Universitatis Szegediensis Publicationes Doctorandorum Juridicorum című sorozatának, illetve a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara kiadványai sorozatának szerkesztője volt. Intézetünk kiadásában – Kukorelli Istvánnal közösen – két kötete jelent meg: A rendszerváltozás államszervezeti kompromisszumai, Az alapjogi jogalkotás az alkotmányos rendszerváltás éveiben.”³³

Tóth Károlyt az „alapító atyák” (Lőrincz Lajos, Máthé Gábor, Révész T. Mihály, Trócsányi László) javaslatára kérték fel a dékáni teendők ellátására. Kinevezését követő dékáni tevékenysége 1998. február 1-től 2000. október 9-ig tartott, mert ebben az évben az egyetemi vezetés és közöttük feloldhatatlan ellentét kelet-

32 ROJKÓ Annamária: Egyetemi élet a Viola utcában. *Újpest*, 1998 (6. évf. 20. szám) 1998-10-12. 4. p.

33 Elhunyt Tóth Károly, *Rendszerváltó szemle*, 2021. ősz (6. évf., 3. szám) 105. p.

kezett tanulmányi-igazgatási ügyben, melynek „eredményeként” dékáni megbízatása alól felmentették.³⁴ Dékáni megbízatását követően, az Alkotmányjogi Tanszék vezetője lett, amely tisztet 2001-től 2010-ig látta el.

Harc a szakindítási engedélyért és a kari akkreditációért

Az újpesti székhelyű jogászképzés működésének második évében sem szerepelt a legfrissebb kiadású Felsőoktatási intézmények felvételi tájékoztatójában. Az említett kiadvány ezúttal is csak az akkreditációval rendelkező egyetemek és főiskolák felvételi követelményrendszerét tartalmazta. A Károli Gáspár Református Egyetem az előző év őszén már elindította első jogász évfolyamát, de a korábban beadott akkreditációs kérelemre még nem érkezett válasz. Ennek ellenére az a döntés született, hogy az országos ponthatárok közzététele után ebben az évben is felvételt hirdetnek. A jogász szakra 120 jelentkezőt vettek fel.³⁵

A felsőoktatási intézmények karainak felsorolását a 209/1999. (XII. 26.) Korm. rendelet tartalmazta. A Kormány a felsőoktatásról szóló – többször módosított – 1993. évi LXXX. törvény 48. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, figyelembe véve a felsőoktatási intézményhálózat átalakításáról, továbbá a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény módosításáról szóló 1999. évi LII. törvény 7. §-ának (1) bekezdését, az állami intézmények – a Kormány által létesített – állam- és jogtudományi karaiként az ELTE ÁJK-t, az ME ÁJK-t, a PTE ÁJK-t, és a SZTE ÁJK-t engedélyezte. Az újpesti képzés szempontjából kedvezőtlen döntés volt, hogy az egyházi felsőoktatási intézmények – Kormány által elismert – karai között egyelőre nem szerepelt a KRE állam- és jogtudományi kara. A Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kara, Hittudományi Kara, és nagykőrösi Tanítóképző Főiskolai Kara állami elismert kapott, és ezt a jogállást nyerte el a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara is. Ezen a helyzeten nem változtatott az 1999-es rendelkezést módosító 136/2001. (VII. 20.) Korm. rendelet sem. A kari legitimációra egyelőre várni kellett.

A szakindítási kérelem ügyében viszont Pokorni Zoltán miniszter végre ideiglenes, de pozitív döntést hozott. Az oktatási miniszter – a jogtudományi felsőoktatás alapképzési szakján folyó képzéséről szóló – határozata szerint egyetemi szintű képzést jogász szakon kilenc szervezeti egység folytathat. Ezek a következők: az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (Budapest), az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar

³⁴ Az első mozgató. *Crescit* 48. p.

³⁵ *Újpest*, 1999 (7. évf. 2. szám) 1999-01-30. 11. p.

Győri Tagozat (Győr), a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (Pécs), a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar (Miskolc), a Szege-di Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar (Szeged), a Szege-di Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Kecskeméti Tagozat (Kecskemét), Debreceni Egyetem Jog- és Államtudományi Intézet (Debrecen), a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jogi- és Államtudományi Kar (Budapest) és a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar (Budapest).³⁶ A rendelet szövege tartalmazta azt a kitélt is, hogy az engedély az állam- és jogtudományi felsőoktatás alapképzési szakok képesítési követelményei meghatározásáról szóló 54/2000. (IV. 13.) Korm. rendelet mellékletében megnevezett egyetemi szintű szakokra vonatkozik, és hogy a „folyó képzést az idézett rendelet megjelenésének időpontjában” a felsorolt intézmények folytathatják. Ez a rendelkezés a legitimálta a korábbi újpesti képzési döntéseket is. A rendelet nem említette a kecskeméti székhelyen kívüli jogászképzést, hiszen erre vonatkozó kérelem sem a SZTE, sem a KRE részéről nem érkezett a minisztériumba. Ezzel szemben egyértelművé vált, hogy az ott folyó képzés jogi értelemben a szegedi egyetemhez tartozik, annak kihelyezett tagozataként minősül.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara 1999. szeptember 12-én, az Ady Endre Művelődési Központban tartotta második tanévnnyitó ünnepségét. A rendezvény keretében Tóth Károly dékán egyetemi polgárokká fogadta az elsőéves hallgatókat. Az újpesti egyetem közel 300 hallgatója, valamint a professzorokból álló tantestület, immár az állami elismerést jelentő szakakkreditáció birtokában folytathatja munkáját a Viola utcai egyetemi épületben. A dékáni tájékoztatás szerint egy esztendővel ezelőtt 157-en kezdték meg jogi tanulmányaikat Újpesten, közülük 139-en iratkoztak be a második félévre. A második évfolyamra feljutott hallgatók ezek után „rutinos versenyzőnek” számítanak, akik enyhíthetnek a második évben felvett másfél száz gólya tapasztalatlanságán. Az egyetem jogi kara népszerű a diákok körében, sőt szakmai berkekben is elismerésnek örvend. A szakakkreditáció a legjelentősebb változás a kar életében. Az állami elismerés birtokában bizonyossá vált, hogy a Károli Egyetem jogi karán végzett hallgatók biztosan betölthetnek olyan munkakört, amelyhez jogi diploma szükséges, másrészt egyetem hallgatói ezen túl állami támogatást kapnak a felsőfokú jogászképzéshez. Ez a dotáció az egyházi támogatással együtt a kar gazdálkodási egyensúlyának fenntartását segíti. Fontos változás volt, hogy ezt követően meg kellett felelni a formai követelményeknek, ami azt jelenti, hogy e tanévtől kezdve intézményünk is a felsőoktatási

36 *Oktatási Közlöny*, 2000. szeptember-december (44. évf., 27. szám) 2000-10-12. 3485. p. „Ügyiratszám: XXXV/993/2000. Pokorni Zoltán s. k., oktatási miniszter.”

intézmények felvételi rendjéről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozott. A pontozási rendszert illetően, valamint a felvételi tartalmi kérdéseiben azonban meg kívánták tartani az önállóságukat.

A református egyetem – nyilatkozta a dékán – továbbra sem kíván egyházi elkötelezettséget hallgatóitól, „nyitottak vagyunk a szó minden értelmében”. Az akkreditáció érvényessége – mint minden új alapítású felsőoktatási intézmény esetében – három évre szól, amelyet a véglegesítés követ. Erre az időszakra intézkedési tervet kell készítettünk, felsorolva benne legfontosabb szakmai céljainkat. Az oktatásban a „hagyományos” jogászképzéshez képest változatlanul kiemelt szerepet kap a közigazgatás, a gazdasági és pénzügyek, az európai integrációval kapcsolatos ismeretek, az informatika oktatása, valamint az idegen nyelvek használata. Az oktatói gárda tudományos fokozatainak bővítésén túl terveink között szerepel kollégium létesítése, a sportolási lehetőségek növelése és a könyvtár gyarapítása. Lépésről lépésre vesszük birtokba a Viola utcai épületet, a tavalyi két szint alatt az idén elfoglaljuk az alagsort és a magasföldszintet.

A vidéki hallgatók az első tanévben az egyetem más karának kollégiumában, a józsefvárosi Reviczky utcában kaptak szállást. Felvetődött azonban egy jóval közelebbi kollégium megnyitásának igénye is. Az újpesti önkormányzat a napokban dönt arról, hogy az egyetem rendelkezésére bocsátja-e a használaton kívül lévő Nyár utcai pedagógusszállót, amely üresen áll. A felújítási költségek a kart terhelnék. Az újpesti kollégium várhatóan 60 hallgatónak nyújtana szállást. „Terveink szerint a szálló szakkollégiumként működne, ahová a hallgatók jogi jellegű témák tudományos igényű feldolgozásával pályázhatnak.”³⁷ hallgatók elhelyezése tekintetében kiemelendő, hogy az Egyetem több kollégiummal rendelkezik, amelyeket a hallgatók szociális helyzetük és tanulmányi eredményük függvényében pályázat útján vehetnek igénybe.

2000 szeptemberében már arról olvashatunk, hogy tízemeletes házak gyűrűjében, mint egy ott felejtődött ódon épület, tehát homlokzatával tündököl a | Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Bocskai Istvánról elnevezett kollégiuma. A kollégiumot 2000 júliusában vették birtokukba az egyetemi hallgatók. Az újpesti Hajnal utcában álló kollégiumi épület korábban az újpesti önkormányzat pedagógusszállójaként működött. Újpest Önkormányzata térítésmentesen adta át használatra a Károli Gáspár Református Egyetemnek, segítve ezzel a nagyjelentőségű döntéssel is az egyetem megtelepedését, az itt tanuló diákokat és családjaikat. A költségtérítés havi 5.500 forint volt.³⁸

37 ROJKÓ Annamária: Az állam által elismert jogi képzés Újpesten. *Újpest*, 1999 (7. évf. 19. szám) 1999-09-24. 5. p.

38 A kollégium lett az otthonuk. *Újpest*, 2000 (8. évf., 14. szám) 2000-07-14. 7. p.

Az akkor hatályos felsőoktatási törvény 122. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Akkreditációs Bizottság 2000. június 30-ig elvégezte valamennyi felsőoktatási intézmény első akkreditációs vizsgálatát. Külön eljárásban foglalkozott a székhelyen kívüli képzések és a távoktatás akkreditációs értékelésével, amelynek határideje 2002. június 30. volt. A jogtudományi felsőoktatás területén az alábbi akkreditációs döntések születtek. A Magyar Akkreditációs Bizottság 2002/5/V/1/7. számú határozata értelmében 2003. augusztus 31-ig szóló, határozott idejű szakindítási engedélyt kapott a Károli Gáspár Református Egyetem jogászképzése. A szak engedélyezési dokumentumának adatai: F-300.322/1999. és 3443-3/2002. oktatási miniszteri levél, kelt 2002. június 8-án, amelyben Magyar Bálint oktatási miniszter 2003. augusztus 31-ig (határozott időre) meghosszabbította a Kar szakindítási engedélyét. Ha az intézménynek nem sikerül teljesíteni a végleges elismeréshez meghatározott szakmai feltételeket, és a terület a jelenlegi engedélyt nem hosszabbítja meg, a hallgatók – az egyetem által kötött együttműködési megállapodás alapján – egy másik felsőoktatási intézményben folytathatják tanulmányaikat. A képzés akkreditálásával párhuzamosan az egyetem kezdeményezte a Magyarországi Református Egyház Zsinatának 2001. február 14-ei jóváhagyásával létrejött Állam- és Jogtudományi Kar állami elismerését is. Az Magyar Akkreditációs Bizottság 2002/5/V/5. számú határozatával azonban úgy foglalt állást, hogy a Kar elismerését nem támogatja, mert a karrá válás feltételei még nem alakultak ki.³⁹

A zsinati határozatok a fenntartói hatáskörök módosításáról

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2001. február 14-én jóváhagyta az egyetemi tanács azon döntését, hogy a Károli Gáspár Református Egyetem Budapesten a Viola utca 2-4. szám alatti székhellyel állam- és jogtudományi kart alapít, és kéri a kari jogállás állami megerősítését is. A Kálmán Attila egyházkerületi főgondnok, világi elnök és Bölcskei Gusztáv püspök, lelkeszi elnök által jegyzett zsinati döntés a Dunamelléki Református Egyházkerület, mint az egyetem fenntartójának javaslatára született.

39 Kissné PAPP Margit: A jogi felsőoktatás néhány jellemzője. In: *A jogászképzés múltja, jelene és jövője*. Ünnepi tanulmányok, konferencia-előadások, kerekasztal beszélgetések. Bibliotheca Iuridica. Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar tudományos kiadványai. *Acta Congressuum* 10. (Szerk.: Takács Péter) ELTE ÁJK. Budapest, 2003. 327. p.

„A Károli Gáspár Református Egyetem jogi karának alapítása tárgyában

A Magyarországi Református Egyház Zsinata mint a Károli Gáspár Református Egyetem alapítója, a Dunamelléki Református Egyházkerületnek mint az egyetem fenntartójának a javaslatára jóváhagyja az egyetemi tanácsnak azt a döntését, hogy állam- és jogtudományi kart alapít 1042 Budapest, Viola u. 2-4. szám alatti székhellyel.

A zsinat elfogadta a Károli Gáspár Református Egyetem Jogi Karának az alapításáról szóló előterjesztését.

Budapest, 2001. február 14.

*Dr. Kálmán Attila s.k.
egyházkerületi főgondnok*

*Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
a Zsinat világi elnök
püspök a Zsinat lelkészi elnöke⁴⁰*

A másik határozat a zsinat felsőoktatási alapítói és fenntartói jogát a Dunamelléki Református Egyházkerületre ruházta át.

„A Zsinat ezen határozattal a Károli Gáspár Református Egyetem alapítói és fenntartói jogait és kötelezettségeit teljes egészében a Dunamelléki Református Egyházkerületre ruházta át. A Zsinat jó reménységgel van az iránt, hogy az egyértelmű szervezeti viszonyok stabilizáló hatással lesznek az egyetem működésére. A Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinata a továbbiakban csak a MRE felsőoktatási intézményeiről szóló 1995. évi III. törvény által megszabott, minden magyarországi református felsőoktatási intézmény irányában megkívánt felelősséget vállalja a Károli Gáspár Református Egyetem vonatkozásában is, és csupán e törvény adta jogokkal kíván élni. A Zsinat Elnöksége 15 napon belül értesíti erről a változásról a megfelelő állami szerveket és az érdekelt intézményeket.”

Tenke Sándor az egyetem rektora szerint további reménységre adott okot az a körülmény, hogy az egyházban kialakult ellentmondások fokozatosan feloldódnak, az Egyetemet illetően immár egységes fellépés tapasztalható. A Zsinat 84/1999. számú határozata alapján tisztázódott a fenntartói és alapítói jog, (a legfelsőbb törvényességi felügyelet) kérdése, az előbbit a Dunamelléki Egyházkerület, az utóbbit a Zsinat gyakorolja. Ennek gyümölcse az Egyetemnek nyújtott ez évi 130 millió Ft támogatás és a szinte naponként megtapasztalt együtt-gondolkodás, az Egyetem ügyeit megoldásra segítő készség. A Kecse-

⁴⁰ *Reformátusok Lapja*, 2001 (45. évf., 12. szám) 2001-03-25. 12. szám 1. p.

méti Egyházközség ingyenes használattal 50 évre rendelkezésünkre bocsátotta a tulajdonában lévő Ókollégium épületét a levelező tagozatos jogászképzés számára. Budapest-Újpest önkormányzata az egyik iskola épületét adta át hasonló módon Állam- és Jogtudományi Karunknak. A rektor eltökélt szándéka volt, hogy az egyetemnek Kecskeméten is legyen nappali tagozatos jogászképzése.⁴¹

A második dékán: Lőrincz Lajos

A formálódó fakultás Lőrincz Lajos dékáni időszakában a kari akkreditáció és a szakakkreditáció véglegesítése érdekében tovább fejlesztette szervezetét, és úgy igyekezett átalakítani az oktatás tematikáját, hogy az alkalmas legyen a nappali tagozatos jogászképzés állami elismerésére. A végzéshez közeledve az első évfolyamra beiratkozott hallgatók közül száztízentehettek záróvizsgát a Károli Gáspár Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán nappali tagozaton. A végzősök természetesen csak akkor diplomázhattak, ha volt nyelvvizsgájuk.⁴² Az új dékán szólt arról is, hogy bár a jogászképzés formája és kerete adott, a „fiatal” egyetem is úgy fejlődött évről évre, mint a mostani végzősök. Voltak nehézségek, előfordult, hogy a diákok például túl szigorúnak ítélték az egyik oktatót, és tiltakoztak ellene. Az öntudatos évfolyamra azonban a dékán azért igazán büszke, mert megtanultak tanulni, és valóban megismerték a jog szépségét. A dékán szólt arról is, hogy a klasszikus értelemben vett jogi területek telítette váltak, viszont óriási lehetőségek vannak a nemzetközi, kereskedelmi jog területén, nem beszélve az európai uniós elvárásokról, követelményekről, amelyek egészen új távlatokat nyitnak meg a pályakezdők előtt.

41 Nagy Lenke interjúja Tenke Sándor rektorral. *Reformátusok Lapja*, 1999 (43. évf. 34. szám) 1999-08-22. 9. p.

42 *Budapesti Nap*, 2002. október (1. évf., 18. szám) 2002-10-21. 20. p.

A Viola utca 2-4.

A kar 2002-ben tizenötezer kötetes könyvtárral, közel száz számítógéppel és nyelvi laborral rendelkezett. A tizenhat tanszéken hetvennégy kinevezett oktató állt alkalmazásban. A 2002/2003. tanév első félévére beiratkozott hallgatói létszám: I. évf.: 186, II. évf. 104., III. évf., 140., IV. évf. 142., V. évf. 118. Összesen 690 volt. A szakfelelős Lőrincz Lajos volt, a főtárgyakat Erdei Árpád, Rácz Lajos, Pokol Béla, Kádár Béla, Máthé Gábor, Hajdú József, Bruhács János, Forgács Imre, Szabó Imre, Hamza Gábor, Tóth Károly, Bócz Endre, Vörös Imre és Török Gábor jegyezte. A beszámoló szerint minden oktató teljes állásban volt, de (később ennek döntő jelentősége lett az akkreditáció szempontjából) többségük több felsőoktatási intézményben is ilyen minőségben oktatott.⁴³

Az egyetemi kar fennállása óta szakmai konferenciák helyszíne, és 2002 elejétől itt működött a Magyar Tudományos Akadémia kihelyezett kutatócsoportja is. A hajdani „elsősök” közül, az elmúlt öt év során, hetvenöt hallgató sikeresen abszolválta valamennyi vizsgáját. 2003. június 21-én, a patinás Ráday Kollégium dísztermében került sor a diplomaosztó ünnepségre, egyben a hallgatók doktorrá avatására. Valamennyi résztvevő talárban és fehér kesztyűben jelent meg, immár közösen hirdetve a jogászai hivatás etikai és szakmai tekintélyét. Az

43 2002. évi jelentés a Károli Gáspár Református Egyetem Állam-és Jogtudományi Karának alapképzési szakjáról (a 2002. október 15-i állapot alapján). Egyetemi tanácsi előterjesztés 1-2. p.

egybegyűlteknék Balla Péter, a Hittudományi Kar dékánhelyettese tartott közös áhítatot, majd Lőrincz Lajos dékán ünnepi beszédben búcsúzott a hallgatóktól. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának végzett hallgatói Kovács Eszter rektor asszonytól vették át diplomájukat.⁴⁴

A tanári emelvényről Prof. Dr. Lőrincz Lajos dékán és Prof. Dr. Kovács Eszter rektor asszony avatta doktorrá az egyetem első jogászeit a Ráday Kollégiumban. (Fotó: Zalka István)

2004. június 26-án a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának második végzős évfolyama is elhagyta az újpesti alma matert. Az egyetem Ráday utca 28. szám alatti főépületében hetvenhét ifjú jogász vehette át diplomáját a júniusi délelőttön Szűcs Ferenc rektortól, majd az egyetem avatótanácsának tagjai kézfogásukkal fogadták doktorrá őket. Az ünnepi köszöntők és az áhítat után a végzős hallgatók nevében Magyar Szabolcs mondott köszönetét az avatótanácsnak.⁴⁵

A hallgatói létszám a bekapcsolódó évfolyamokkal fokozatosan növekedett. A hallgatói létszám alakulása: 1998/1999. tanév I. félév: 154; II. félév 198; 1999/2000. tanév I. félév 293; II. félév 266; 2000/2001. tanév I. félév 398;

44 *Újpest*, 2003 (11. évf. 268. szám) 2003-07-03. 1. p.

45 *Újpest*, 2004 (12. évf. 295. szám) 2004-07-29. 24. p.; A kabinet államilag elismeri a Károli Gáspár Református Egyetem állam- és jogtudományi karát-közölte a kormánysszóvivő. *Új Dunántúli Napló*, 2004. július (15. évf., 192 szám) 2004-07-15. 1. p.

II. félév 393; 2001/2002. tanév I. félév 522; II. félév 490; 2002/2003. tanév I. félév 658; II. félév 680 fő.]⁴⁶ A 2002/2003-as tanévtől felmenő rendszerben a Karon is a kreditrendszerű képzés folyt.

Máthé Gábor, a harmadik dékán

A kar története szempontjából fontos esemény volt az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola létesítése, melyet a MAB plénuma 2003/III/1/2. sz. határozatával támogatta. Az akkreditáció határozott idejű, ideiglenes, 2007. június 30-ig szólt.

A doktori iskolai képzés 2004. szeptember 1-től indult meg. A szervezett képzésben első évfolyamon tíz hallgató (két államilag támogatott, nyolc költségtérítéses), második évfolyamon 13 (két államilag finanszírozott, 11 költségtérítéses) hallgató vett részt. Emellett három egyéni felkészülő jelentkezését fogadta el a doktori iskola. A közülük elsőként Nótári Tamás szerzett PhD fokozatot.

Az első évben a hét alapító tag (Török Gábor, Balogh István, Ficzer Lajos, Hamza Gábor, Lőrincz Lajos, Nagyné Szegvári Katalin és Tanka Endre) reprezentálta a doktori iskolát. Rajtuk kívül még 15 meghívott alapító tag (Bócz Endre, Bruhács János, Erdei Árpád, Forgács Imre, Hajdú József, Kádár Béla, Máthé Gábor, Mezey Barna, Nagy Árpád, Pokol Béla, Práger László, Rác Attila, Szabó Imre, Tóth Károly és Vörös Imre) adott nyilatkozatot, hogy aktívan részt a doktoranduszok felkészítésében és a fokozatszerzési eljárásban.

A Doktori Iskola személyi feltételeiben az akkreditációs pályázatban közöltekhöz képest változás nem következett be, az alapító tagok és a meghívott tagok köre hosszú idei azonos volt a 2003. március 27-i engedélyezési kérelemben foglaltakkal. A képzésben közreműködő személyek köre néhány külföldi és belöldi meghívott előadóval bővült. A KRE ÁJK Kari Tanácsa 2004. október 13-i ülésén – a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 91. § (2) bekezdése, 26. § (3) bekezdése, valamint a habilitációs eljárás általános szabályairól szóló 176/1993. Korm. rendelet 3. §-a alapján – Kari Doktori és Habilitációs Tanácsot (KDHT) hozott létre. A KDHT tagjai Lőrincz Lajos (habil., MTA doktor, akadémikus); Prof. Dr. Pokol Béla (habil., MTA doktor); Prof. Dr. Török Gábor (habil., MTA doktor), Prof. Dr. Vörös Imre (MTA doktor); Dr. Tanka Endre (MTA doktor); Prof. Dr. Lévy Miklós (külső szakember); Prof. Dr. Mezey Barna (külső szakember). A KDHT alakuló ülését 2004. november 8-án tartotta, ahol a tagok Prof. Dr. Pokol Bélát választották elnökké.

46 Illés 283. p.

A KDHT előkészítő munkája nyomán a KRE ÁJK Kari Tanácsa 2004. december 8-i ülésén, a 88/2004. (XII.08.) sz. határozattal elfogadta a Kari Doktori és Habilitációs Szabályzatot. A fent hivatkozott szabályzatban – többek között kialakításra került a Doktori Iskola keretében folytatott képzés kreditrendszere. Az ELTE ÁJK Kari Doktori Tanácsa 2004. december 9-i határozatával kötelezettséget vállalt, hogy a doktori iskolánkban folyó képzés esetleges megszűnése esetén a doktori képzésben részt vevő hallgatóinkat az ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolája átveszi, befogadja.

2005. március 18-19-én doktori iskolánk rendezte meg a „Jogász doktoranduszok országos szakmai találkozóját”. A rendezvényen közel száz érdeklődő vett részt az ország különböző doktori iskoláiból, közülük 71-en tartottak referátumot saját kutatási témájukból. A konferencián elhangzott előadásokat 2005. áprilisában a kar utókiadványban jelentette meg.

A doktori programok doktori iskolákká alakításnak országos reformja keretében 2008 szeptemberétől az alapító tagok helyett a doktori iskola összesen kilenc törzstagot jelölt. Az iskola első vezetője Török Gábor lett, majd 2007. október 31-től ezt a feladatot Vörös Imre vette át. A MAB azonban – alapvetően a törzstagi megfelelés hiánya és a tudományági profil gyengeségei miatt – nem támogatta az új doktori iskola létesítését.

A hozott MAB határozatnak jogkövetkezménye nem volt, viszont fontos tájékoztatást nyújtottak az érintetteknek, hogy mennyiben felelnek, vagy nem felelnek meg a jogszabályi feltételeknek, illetve követelményeknek. A „nem felelt meg” minősítésű doktori iskolák esetében a MAB nem találta biztosítottnak a megfelelés teljesülését 2009. szeptember 1-ig. Ezzel együtt az érintett doktori iskolák munkájukat 2009. szeptember 1-ig folytathatták. A MAB az érdemi akkreditációs döntést, a jogszabályi és akkreditációs előírásoknak való megfelelésre irányuló újabb vizsgálatban – a korrigált és akkor aktuális adatok alapján – 2009. szeptemberéig ígérte. A doktori iskolának 2008. szeptember 1-ig intézkednie kellett annak érdekében, hogy megfeleljen az új jogszabályi előírásoknak és a MAB által támasztott további követelményeknek. Ebben a körben a legfontosabb teendő a személyi feltételek biztosítása: legkevesebb hét, megfelelt minősítésű törzstag kiállítása volt.

A kialakult kritikus helyzetben az egyetem és a kar vezetői (Balla Péter rektor, Miskolczi-Bodnár Péter rektorhelyettes, Antalóczy Péter és Törő Csaba dékánok) megfelelő alkalmazásokkal gondoskodtak az állam- és jogtudományi szakmai munkássággal rendelkező törzstagok alkalmazásáról. 2014-től ismét működik a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolája.

2008-ban Máthé Gábor Újpest Díszpolgára kitüntető elismerésben részesült. Az indokolás szerint:

„Sok szállal kötődik városunkhoz. Gyermekkorát részben itt töltötte, és Újpesten lett jogi kari dékán. Az első pillanattól részt vett a Károli Gáspár Református Egyetem jogi karának megalapításában, jelentős szerepet vállalva az újpesti képzési hely megszervezésében, kiépítésében. Számos tudományos konferenciát, szakmai rendezvényt szervezett városunkban, amellyel hozzájárult a szellemi élet fellendítéséhez. Dékánként és tanárként jelentős mértékben hozzájárult Újpest fejlődéséhez, jó hírnevének öregbítéséhez, közösségének, szellemi életének gazdagításához. Vezetése alatt a Jogi Kar további megbecsülést, elismerést szerzett a jogásztársadalomban. A felvételre jelentkezők aránya minden évben többszöröse a felvehető létszámnak. Az itt végzetek kellő szakmai ismeretekkel felvértezve léphetnek a jogi pályára. Újpesten az elmúlt években több száz fiatal részesülhetett ebben a magas színvonalú képzésben. Tudását, emberségét mindenhol elismerik. Közmegbízatait felsorolni is nehéz. Hosszú évekig tagja, majd elnöke volt az Országos Választási Bizottságnak, előbb főtitkára, majd elnöke lett a Magyar Jogászok Egyletének. Több évig titkári funkciót töltött be a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Bizottságában.”⁴⁷

A munkaerőpiaci igények, illetve a jogász szak részidős képzésére jelentkezők száma indokolta a levelező tagozatos képzés megszervezését, így – Máthé Gábor dékáni időszakának kezdetén – a 2005/2006-os tanévre a fővárosi kar már levelező tagozatos jogászképzést is hirdetett költségtérítéssel formában. A kar akkreditációját 2010-ben a MAB megerősítette, így ezt követően a fakultás regisztrált szakjai megszakítás nélkül hirdethettek felvételt.

47 *Újpesti Napló*. 2008 (2. évf. 16. szám) 2008-09-06. 16. szám 1. p.

Az oktatás szervezeti keretei és az oktatók 2005-ben

Az Állam- és Jogtudományi Kar szervezeti struktúráját az alapítástól kezdve az intézeti és tanszéki rendszer együttes jelenléte határozta meg. Miként az oktatói létszám csak fokozatosan, „felmenő rendszerben” töltődhetett föl, akként az oktatási-szervezeti rend is csak meghatározott ütemben alakulhatott ki. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy az oktatás megindításakor az első évben oktatott tárgyak gondozására két szervezeti egység (Jogtörténeti-Jogelméleti Intézet, valamint a Közjogi Intézet) létesült. Az újabb évfolyamok belépésével másik két intézet (Büntető Tudományok Intézete és a Civilisztikai Intézet) csatlakozott a kari szervezethez. Jóllehet a dékánra kezdettől fogva érhető nyomás nehezedett annak érdekében, hogy mielőbb ki kell alakítani a hazánkban „hagyományos” és az aktuális jogi felsőoktatási rendszerre jellemző tanszéki szervezetet, ezt csak fokozatosan, a megfelelő személyi feltételek teljesülésével párhuzamosan lehetett megtenni.

A kari jogállás törvényben megszabott feltételeinek biztosítására hivatott Intézkedési terv alapján 2002. január 1-től már 16 tanszék létesítéséről döntött az egyetemi tanács. Ezek jelentős része (Alkotmányjogi tanszék, Büntetőjogi tanszék, Büntető eljárásjogi tanszék, Jogelméleti tanszék, Közigazgatási jogi tanszék, Munkajogi és szociális jogi tanszék, Nemzetközi magánjogi tanszék, Pénzügyi jogi tanszék, Polgári jogi tanszék, Polgári eljárásjogi tanszék, Római jogi tanszék) az állami normák által meghatározott állam- és jogtudományi tárgyak szervezeti keretei voltak. Voltak azonban olyan tanszékek is (Jogi informatikai, statisztikai és médiajogi tanszék, Környezetvédelmi és agrárjogi tanszék, Nemzetközi jogi és európai jogi tanszék) amelyek olyan tárgyakat gondoztak, amelyek más karokon hiányoztak, vagy nem kaptak önálló munkaszervezeti státuszt. A Közgazdasági tanszék a társstudomány felé történő nyitás és együttműködés szándékát jelezte, és alapja lett a későbbi, karon belüli közgazdasági alapképzésnek. A Jogtörténeti és egyházjogi tanszék az egyházjogi ismeretköröket kínálta a hallgatónak. Az egyházjog keretében az egyik félévben a felekezeti jogot, a másik félévben az állami egyházjogi ismereteket oktattunk. Ez volt az egyetlen olyan magyar felsőoktatási intézmény, ahol minden történelmi egyház joga a jogi képzés kötelező tananyaga volt.

A tanszékek önálló oktatási, tudományos és oktatásszervezési határral rendelkeztek, egyelőre megmaradtak az intézetek is. Ennek oka, hogy egyrészt a jogi képzéssel szemben egyre erőteljesebben jelentek meg azok a speciális igények, amelyek kielégítése áttörte a „hagyományos” tanszéki kereteket; ezek a jellegükben „interdiszciplináris” tárgyak jobban „elfértek” az intézeti, mint a tanszéki keretek között.

A Máthé Gábor dékán által 2005. április 10-én jegyzett kari intézkedési terv⁴⁸ tényadatai szerint a kar szervezete és oktatói létszáma az alábbiak szerint alakult. A dékán munkáját Dr. Kapa Mátyás egyetemi adjunktus Nemzetközi és tudományos ügyek dékánhelyettese és Fábián Ferenc egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes segítette. A Bűnügyi Tudományok Intézetét Bócz Endre egyetemi docens irányította. Az intézeten belüli büntetőjogi tanszék vezetője Domokos Andrea egyetemi docens volt, a tanszék munkatársai: Szabó András akadémikus, Bócz Endre egyetemi docens, Papp László egyetemi adjunktus, Hollán Miklós egyetemi adjunktus, Lajtár István egyetemi adjunktus, Deres Petronella egyetemi tanársegéd, Czencz Zoltán mb. előadó, Cserei Gyula mb. előadó, Kereszty Béla mb. előadó, Ligeti Katalin mb. előadó, Németh Rita mb. előadó és Vizi János mb. előadó volta. Az intézet másik tanszékének nem volt kinevezett vezetője, munkatársai: Erdei Árpád egyetemi tanár, Holé Katalin egyetemi adjunktus, Király Tibor akadémikus, mb. előadó, Kabódi Csaba mb. előadó és Dobrocsi Szilvia mb. előadó voltak.

A Civilisztikai Intézetet Török Gábor egyetemi tanár vezette, ez a szervezet hat tanszékot fogott át. A Nemzetközi Magánjogi Tanszék vezetője Vörös Imre egyetemi tanár, munkatársa Somogyi Árpád egyetemi tanársegéd volt. A Munka- és Szociális Jogi tanszékot Hajdú József vezette, rajta kívül Kun Attila egyetemi tanársegéd, Homicskó Árpád Olivér egyetemi tanársegéd és Suba Ildikó mb. előadó vett részt a képzésben. Az Agrár és Környezetvédelmi jogi tanszék vezetője Tanka Endre egyetemi docens volt, rajta kívül Zsohár András egyetemi adjunktus oktatott. A Római Jogi tanszék vezetésére Hamza Gábor egyetemi tanár kapott megbízást, munkatársa Nótári Tamás adjunktus volt. A Polgári Eljárásjogi tanszék vezetője Szabó Imre egyetemi docens, oktatói Kapa Mátyás egyetemi adjunktus és Udvari Sándor egyetemi tanársegéd voltak. A Civilisztikai Intézet Polgári Jogi Tanszékét Sándor István egyetemi docens vezette. A tanszék oktatói: Török Gábor egyetemi tanár, Fábián Ferenc egyetemi docens, Békesi Nóra egyetemi tanársegéd, Kosza Yvette egyetemi tanársegéd, Kiszely Katalin mb. előadó, Sinkuné Dr. Földvári Mária mb. előadó Zumbok Ferenc mb. előadó. A filozófiát oktató Gausz András egyetemi docens is ezen a tanszéken oktatott.

A Közjogi Intézet vezetője Lőrincz Lajos egyetemi tanár, akadémikus volt. Az intézeten belül szervezett Közjogi tanszékét is ő irányította, munkatársai Gajdushek György egyetemi docens, Rixer Ádám egyetemi adjunktus, Vidovszky Norbert egyetemi tanársegéd, Balla Zoltán egyetemi oktató, György István egyetemi oktató, Papp Zsigmond egyetemi oktató, Lövetei István mb. előadó és Szigeti

48 A Kari Tanács az intézményfejlesztési tervet a 21/2005. (IV. 18.) számú határozatával fogadta el.

Ernő mb. előadó voltak. Az Alkotmányjogi Tanszékét Tóth Károly egyetemi docens vezette, rajta kívül a tanszéken oktatott Csink Lóránt egyetemi tanársegéd, Benczéné Dr. Nagy Eszter mb. előadó, Ács Nándor mb. oktató, Gulyás Gergely mb. oktató és Szabó Máté mb. oktató. A Pénzügyi tanszék vezetőjére Forgács Imre egyetemi docens kapott megbízást, munkatársa Szepes Márton egyetemi tanársegéd és Kónya Judit mb. előadó volt. A Nemzetközi jogi és Európai jogi Tanszék vezetője Bruhács János lett, e tanszéken Ernst Ildikó egyetemi tanársegéd, Czuczai Jenő egyetemi oktató és Nyikos Attila mb. előadó oktatott.

A Jogelméleti és Jogi történeti Intézet vezetője Máthé Gábor egyetemi docens volt. Az egyelőre tanszékvezető nélkül működő Jogi történeti és Egyházi jogi tanszéken Mezey Barna egyetemi tanár, Mázi András egyetemi tanársegéd, Szathmáry Béla egyetemi oktató, Horváth Attila mb. előadó, Lőrincz Ernő mb. előadó, Schweitzer Gábor mb. előadó és Kodácsy Tamás mb. előadó oktatott. A külön tanszéki egységként megjelenített Magyar Jogi történeti tanszék megbízott vezetője Máthé Gábor lett, aki mellet tanársegédként Illés Viktor dolgozott. A Jogelmélet tanszék vezetője Pokol Béla egyetemi tanár volt, az oktatásban Balogh István egyetemi tanár, Samu Mihály egyetemi oktató, Tóth Zoltán egyetemi tanársegéd és Takács Péter mb. előadó segítette.

Hallgatói létszámok, képzésváltozás 2005-ben

A kar hallgatóinak száma fokozatosan növekedett. Fontos említeni, hogy 2005-ig csupán nappali tagozatos hallgatók képzése folyt az újpesti kampuszon.

Tanév	Beiratkozott hallgatók száma
2000/01.	433
2001/02.	560
2002/03.	685
2003/04.	730
2004/05.	747

A 2005/2006. tanévtől már diplomás levelező tagozatos jogászképzés indul a karon. A felvételi keretszám: 100 fő. A képzési idő 8 félév, melynek során az I-VII. szemeszterben elméleti és gyakorlati stúdiumokon történt az oktatás, míg a VIII. félévben kerül sor a záróvizsgákra.

A jogi és igazgatási felsőoktatás szakirányú továbbképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 31/2003. (XII. 17.) OM rendelet alapján a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara a 2005/2006. tanévre három szakirányú továbbképzési szakot hirdetett meg. A képzési idő négy félév volt. A tanulmányok alatt a hallgatóknak 120 kreditet kellett teljesíteniük. A képzés levelező tagozatos formában indul. Az előadások kéthetenként voltak. A képzés költségtérítési díja félévenként 100.000 forint volt. Kezdetben három képzés indult. A Bank szakjogász kurzus szakfelelőse Forgács Imre tanszékvezető volt, a Gazdasági büntetőjogi szakjogász szakot Bócz Endre egyetemi docens vezette, míg a Jogi szakokleveles mérnök szak felelős vezetője Zsohár András egyetemi adjunktus volt

Kapa Máttyás dékánsága: újabb szervezeti átalakítás

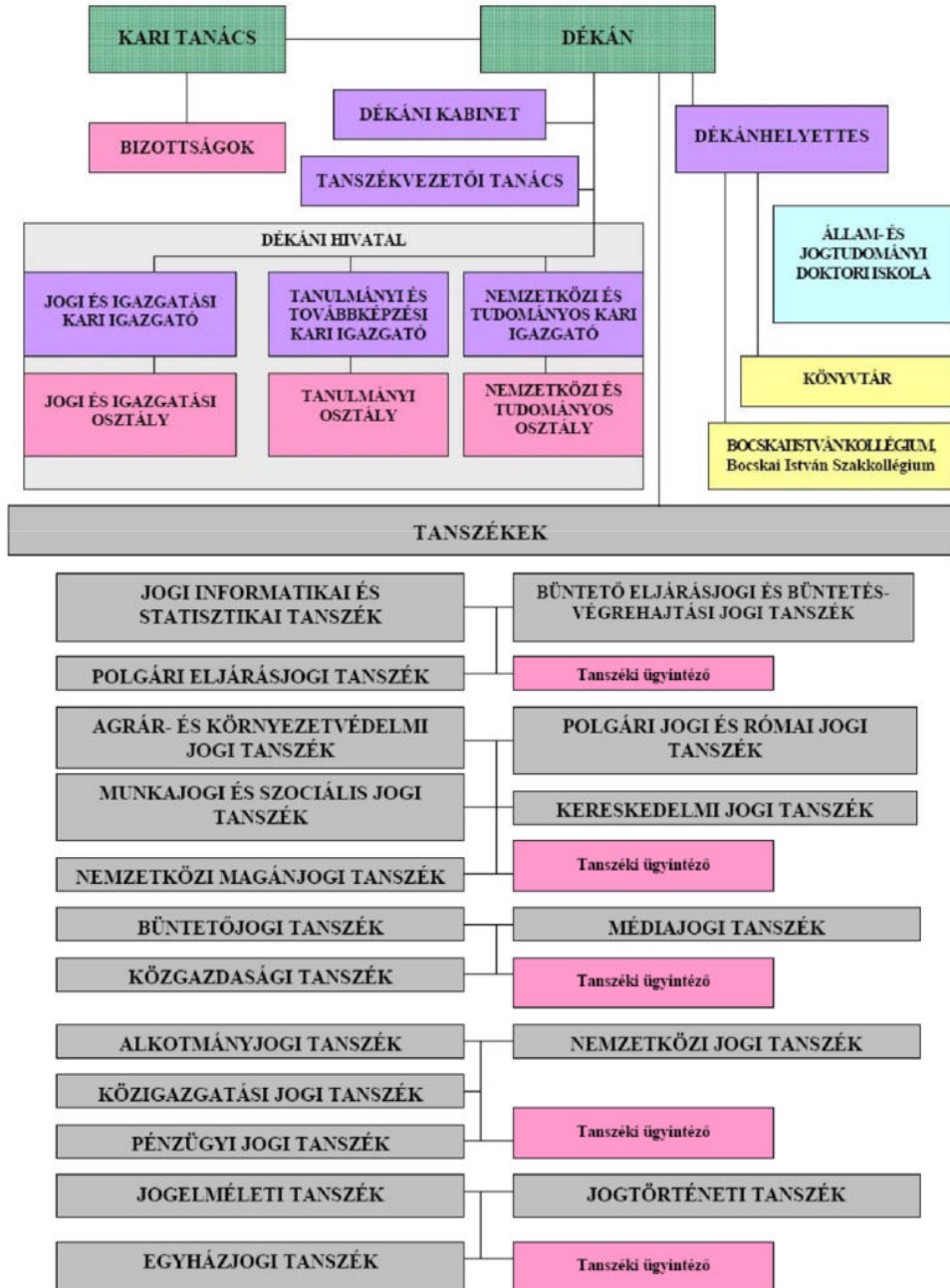
A képzés és oktatásszervezés szervezeti struktúráját az alapítástól az intézeti-tanszéki rendszer együttes jelenléte határozta meg. A 18 tanszék munkáját a tudományi tagozódás alapján szervezett öt intézet fogta össze, elsősorban a közös adminisztráció segítségével. Az intézetvezetők koordinálták a tanszékekre háruló oktatásszervezési feladatok ellátását. Az oktatásszervező adminisztratív munka jelentősebb részét azonban a felsőoktatásban hagyományosnak tekinthető szervezeti egységek, a Dékáni Hivatal és a Tanulmányi Csoport keretén belül végeztük.

2008 őszétől kari tanácsi javaslatra a szenátus reformot hajtott végre a kar szervezeti struktúrájában. A korábbi intézeti rendszer megszűnt, és az önálló egységeket alkotó tanszékekre helyeződött a hangsúly. Teljes mértékben a tanszékvezetők feladata lett a tanszéket érintő oktatási-, kutatási- és adminisztratív feladatok irányítása, a tanszékhez tartozó oktatók munkájának összefogása. Ezzel egyidejűleg önállóvá vált az Egyházjogi Tanszék és a Kereskedelmi Jogi Tanszék; a Római Jogi Tanszék összeolvadt a Polgári Jogi Tanszékkel, és a Magyar Jogtörténeti Tanszék is a Jogtörténeti Tanszék része lett. A kialakított 18 tanszéken az ügyintéztést a korábbi intézeti titkárságok látták el. Öt alkalmazott végezte a tanszéki titkársági feladatokat, akikhez 3-4 tanszék, ezzel átlagosan húsz – munkaviszonyban és megbízási jogviszonyban foglalkoztatott – oktató tartozott.

ORGANOGRAM

2009. 11. 09.

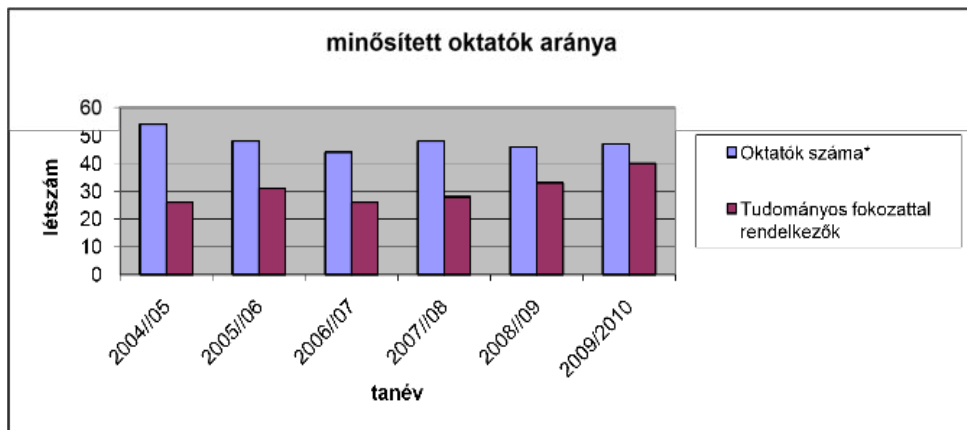
Károli Gáspár Református Egyetem
Állam-és Jogtudományi Kar

Nem oktatói állomány 2009-ben	
Kari igazgatók	3 fő (munkaviszony)
Jogi- és Igazgatási Osztály	3 fő (munkaviszony)
Tanulmányi- és Továbbképzési Osztály	5 fő (munkaviszony)
Nemzetközi- és Tudományos Osztály	2 fő (megbízási jogviszony)
Dékáni Titkárság	1 fő (munkaviszony)
Tanszéki adminisztráció	5 fő (munkaviszony)
Kari Könyvtár	3 fő (munkaviszony)
Összesen	20 fő (munkaviszony) 2 fő (megbízási jogviszony)

A szervezetátalakítás alapvető indokaként Kapa Mátyás a szervezeti homogenizációt jelölte meg. Ezen túl az is az új kari vezetés igénye volt, hogy versenyképesebb tananyagot közvetíthessenek a hallgatóink számára, továbbá, hogy ezzel a szervezeti egységgel megnyíljanak számukra olyan pályázati források is, amelyek ezidáig csak műszaki és természettudományos kutatóhelyek számára voltak nyitottak Tulajdonképpen ilyen interdiszciplináris kutatásoknak a műhelyként kívánták az új tanszéket üzemeltetni.

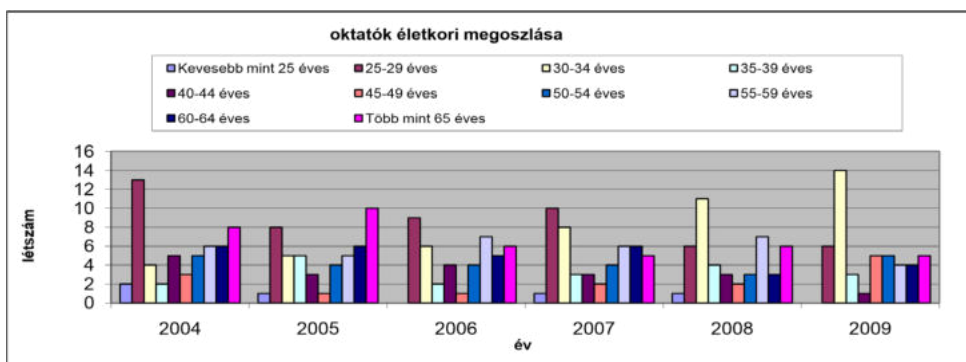
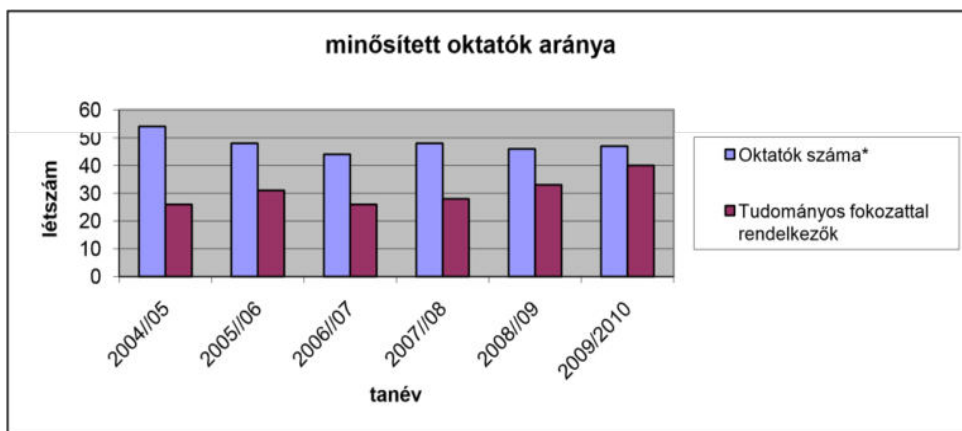
Az oktatók alkalmazása, összetétele, tudományos minősítettsége 2009-ben

A Fenntartó 2009. április 8-i döntése szerint az oktatásban részt vevők alkalmazásához (új belépők, szerződések hosszabbítása, előléptetések, vezetői megbízások) a hozzájárulást megszabott rend szerint adta meg. Ennek érdekében negyedévenként előterjesztést kért a rektortól a tervezett változásokkal kapcsos-

latban. Az előterjesztést a gazdasági igazgatónak is ellenjegyezni kellett, ezzel igazolva a szükséges fedezet rendelkezésre állását. Az előterjesztésben csak olyan javaslatok szerepelhetnek, melyekről a Szenátus már döntött. Az előterjesztések megtételének időpontjai június 19., szeptember 25. és december 11. napja. A jelzett időpontokig beérkező előterjesztésről a Fenntartó 15 napon belül döntött. A nem oktatók alkalmazásáról a Fenntartó nem kívánt véleményt alkotni, de az előterjesztésben szerepeltetni kellett a tervezett változásokat.

A Domokos Andrea ügyvivői dékánusa idején készült 2009. évi intézményi akkreditációs minősítés szerint a kar minősített oktatóinak aránya kiemelkedő volt, az oktatók 85%-a rendelkezett tudományos fokozattal. A képzés során a főbb tanegységek elméleti oktatását kötelező kiscsoportos foglalkozások segítették, a szemináriumi foglalkozások külön tantárgyi egységként szerepeltek a tantervben. A nappali tagozatos képzésben e kurzusok átlagos létszáma 12-25 volt; ez a létszámkorlát elősegítette a hallgatók képességeinek, készségeinek hatékonyabb fejlesztését.

Az oktatók életkori megoszlása 2004 és 2009 között

Az oktatói kar korfája az átlagosnál kiegyenlítettebb, minden korosztály képviseltette magát; a 30-34 év közöttiek aránya elérte a 30%-ot.

A 2009-es MAB intézményi akkreditációs értékelés is megállapította, hogy a fakultás rendelkezett az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományos sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma – a törvényi minimális 40-hez képest – 58 volt. Döntő fordulatként értékelte a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, kutatók országosan is kiemelkedő tudományos fokozati arányát (58 főből 54 fő: 93%). A teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma (14) jóval kedvezőbb volt felsőoktatási törvény által elvártnál (35).

A karon 2009-ben oktatók névsora

	név	AT / AE / V	munkakör	tudományági besorolás
1	Dr. Bónis Péter	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
2	Dr. Boóc Ádám	AT	egyetemi adjunktus I	állam- és jogtudományok
3	Dr. Csink Lóránt	AT	egyetemi adjunktus	állam- és jogtudományok
4	Dr. Deres Petronella	AT	egyetemi docens I	állam- és jogtudományok
5	Dr. Dobrocsi Szilvia	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
6	Dr. Domokos Andrea	AT	egyetemi docens I	állam- és jogtudományok
7	Dr. Ernszt Ildikó	AT	egyetemi docens I	állam- és jogtudományok

8	Dr. Fábián Ferenc	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
9	Dr. Forgács Imre József	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
10	Dr. Hollán Miklós	AT	egyetemi adjunktus	állam- és jogtudományok
11	Dr. Homicskó Árpád Olivér	AT	egyetemi adjunktus	állam- és jogtudományok
12	Dr. Kapa Mátyás	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
13	Dr. Kiss Anna	AT	egyetemi adjunktus1	állam- és jogtudományok
14	Dr. Kun Attila Sándor	AT	egyetemi adjunktus1	állam- és jogtudományok
15	Dr. Lajtár István	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
16	Dr. Mázi András	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
17	Dr. Miskolczi Bodnár Péter	AT	egyetemi tanár3	állam- és jogtudományok
18	Dr. Nótári Tamás	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
19	Dr. Ódor Cseperke	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
20	Dr. Rixer Ádám	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
21	Dr. Schadl György	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
22	Dr. Tanka Endre	AT	egyetemi tanár1	állam- és jogtudományok
23	Dr. Téglási András	AT	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
24	Dr. Udvary Sándor	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
25	Dr. Vértessy László	AT	egyetemi adjunktus1	állam- és jogtudományok
26	Dr. Vörös Imre	AT	egyetemi tanár3	állam- és jogtudományok
27	Dr. Szathmáry Béla	AT	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok 50%, vallástudományok 50%
28	Dr. Gajduschek György	AT	egyetemi docens1	gazdálkodás és szervezéstudo- mányok 50%, politikatudo- mányok 50%
29	Dr. Nyakas Levente	AT	egyetemi tanársegéd	informatikai tudományok 50%, állam- és jogtudomá- nyok 50%
30	Dr. Práger László	AT	egyetemi tanár3	közgazdaságtudományok
31	Dr. Pulay Gyula	AT	egyetemi docens1	közgazdaságtudományok
32	Dr. Tóth Zoltán	AT	egyetemi adjunktus	szociológiai tudományok 50%, állam- és jogtudomá- nyok 50%
33	Dr. Antalóczy Péter	AT	egyetemi docens1	vallástudományok
34	Dr. Bruhács János	AE	professzor emeritusz	állam- és jogtudományok
35	Dr. Tóth János Róbert	AE	egyetemi tanársegéd	állam- és jogtudományok
36	Dr. Traser Julianna Sára	AE	egyetemi adjunktus	állam- és jogtudományok

1	Dr. Balla Zoltán	V	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
2	Dr. Hajdú József	V	egyetemi tanár1	állam- és jogtudományok
3	Dr. Máthé Gábor	V	egyetemi tanár1	állam- és jogtudományok
4	Dr. Révész Tamás Mihály	V	egyetemi docens3	állam- és jogtudományok
5	Dr. Sándor István	V	egyetemi docens1	állam- és jogtudományok
6	Dr. Szabó Imre	V	egyetemi docens2	állam- és jogtudományok
7	Dr. Tamás András	V	egyetemi tanár3	állam- és jogtudományok
8	Dr. Tóth Károly	V	egyetemi docens2	állam- és jogtudományok
9	Dr. Török Gábor	V	egyetemi tanár2	állam- és jogtudományok
10	Dr. Csink László	V	egyetemi docens1	informatikai tudományok
11	Dr. Bod Péter Ákos	V	egyetemi tanár3	közgazdaságtudományok
12	Dr. Pokol Béla	V	egyetemi tanár3	szociológiai tudományok 50%, állam- és jogtudomá- nyok 50%

A képzésindítás tudós támogatói, az oktatás szakmai-társadalmi háttere

Az 1998-as szak és a későbbi karalapítást jelentős mértékben segítette, hogy számos nagy tekintélyű tudós állt a református jogászképzés mellé. Közéjük tartozott Lőrincz Lajos akadémikus, aki kezdetben fontos szervezői, később dékáni feladatot is vállalt. Vörös Imre akadémikus vezette be és emelte magas rangra a nemzetközi magánjogot, amely tárgyból egyedül a Károlin kellett záróvizsgát tenni. Szabó András akadémikus oktatási feladatot is vállalt, ahogyan Hamza Gábor MTA levelező tag is részt vett a római jog oktatásában és segítette a nemzetközi kapcsolatok kiépítését. Az érdemi támogatók között volt Kádár Béla akadémikus is, aki az induláskor a gazdasági szakok oktatását koordinálta.

A budapesti jogászképzés történetének 25 éve alatt az MTA számos doktora aktív részvételével támogatta az egyik legfiatalabb jogi képzőhelyünket. Voltak közöttük olyanok, akik tanszékvezetést is vállaltak (Kengyel Miklós, Pokol Béla, Török Gábor, Tanka Endre). Ebbe a körbe sorolhatjuk a közgazdász Práger Lászlót és a Balogh Istvánt is. Mások, így Irk Ferenc, Rácz Attila, Tamás András, Verebélyi Imre és Zlinszky János az oktatásban vállaltak szerepet. A kar érdekében – egykori, vagy ma már máshol alkalmazásban lévő – vezető oktatók (Baka András, Bába Iván, Forgács Imre, Gyekiczky Tamás, Györgyi Kálmán, Hajdú József, Mezey Barna, Németh János, Péterfalvi Attila, Rácz Lajos, Révész T. Mihály, Sándor István, Szathmáry Béla és Paczolai Péter) támogatták karunkat.

Harmathy Attila a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán a kari Szenátori testület, a Máthé Gábor dékánása idején (2004-2008) működő tanácsadói kar aktív tagja volt.⁴⁹ A Károli Gáspár Református Egyetem jogi fakultásának létrejöttkor a bűnügyi tudományokat elsősorban Király Tibor és Szabó András képviselték. Szabó András 2000-tól 2007-ig oktatta a kriminológiát a Károli jogi karán.” 80. születésnapján a Károli Gáspár Református Egyetem büntetőjogászai is köszöntötték.⁵⁰ Király Tibort a Kar Szenátori Testületének megbecsült tagjaként tarthatjuk számon. Elgondolásaira, észrevételeire, tanácsaira a Kar alapításának elhatározása óta figyel a mindenkori egyetemi és kari vezetőség. Maga Király Tibor professzor úgy vall a kezdeti időkről: „Az újpesti székhelyű intézmény megalakulását követően Lőrincz Lajos dékán úr kapcsolt be az itteni munkába. Rendszeres résztvevője lettem a Kari Tanács üléseinek. Tenke Sándornak, az egyetem akkori rektorának a megbízásából feljegyzést készítettem, amely a Kar perspektivikus oktatási és tudományos tevékenységének a koncepcióját érintette, különös tekintettel az intézmény református jellegére.”⁵¹

A korabeli szenátori testület jegyzőkönyveit visszanezve e testületnek ismert jogászok, tudósok és ismert helyi intézmény/cégvezetők is a tagjai voltak. Közéjük tartozott Bárczay András, Allianz Hungária Biztosító Zrt., Derce Tamás, polgármester, Harmathy Attila, volt alkotmánybíró, professor emeritus, Horváth Jenő, a Magyar Ügyvédi Kamara tiszteletbeli elnöke, Horváth Tamás, az Electricité de France (EDF) Magyarországi Képviselőtanácsának vezetője, Király Tibor, akadémikus, professor emeritus, Somos András, a Budapesti Ügyvédi Kamara főtitkára és Tusán Lászlóné, OTP Bank Zrt., regionális igazgató.

A testület tagjai sorában később is helyet kaptak az akadémiai szféra képviselői mellett a nagyobb vállalatok igazgatói is, hogy elmondhassák véleményüket az egyes döntéshozatali és döntés kapcsán. Maga Király Tibor is értékelte 10 év elteltével az ott folyó munkát, és véleményéből megtudhatjuk, hogy mit tett, tettek a Károli Gáspár Református Egyetem és a megalakított jogi kar életében, oktatásában, működésében. A Professor Emeritus szerencsés kezdeményezésnek tartotta az Egyetem vezetése mellett működő Társadalmi Tanács intézményét, amelynek életre hívásával még 2001-ben Tenke Sándor próbálkozott. Ő volt a tanács elnöke, a testületet a református egyházhoz és szellemiséghez közel álló neves személyiségek – olimpiai bajnokok, írók, tanárok, képzőművészek, filmrendezők, nagyiparosok stb. – alkották. A Kékeden tartott tanácskozáson meg-

49 MÁTHÉ Gábor (szerk.) *A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar 1998-2008*. Budapest, 2008. 61. o.

50 *Studia in honorem András Szabó. De iuris peritorum meritis* 3. szerk. DOMOKOS Andrea. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2008.

51 *Crescit* 37. p.

jelentek e Tanács külföldi tagjai is Glasgowból, Hollandiából, az USA néhány egyeteméről. A kezdeményezés Király Tibor meglátása szerint jól szolgálta az egyetem szellemiségének alakítását. E cél vezette Szűcs Ferenc rektort is, amikor újjáalakította ezt a testületet.

Lőrincz Lajosnak is fontos koordinatív, összefogó szerepe volt a karalapítás során: a folyamatos működéshez szükséges személyi, szervezeti feltételek, tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésére állásának biztosítását vállalta. Az alapítással együtt járó igencsak gyakorlati feladatokból is jócskán kivette részét: a születő Kar oktatói állományába rekrutáltak jelentős része az akkori Államigazgatási Főiskolának is oktatója volt. Lőrincz Lajos különösen az alapozó tárgyak (Bevezetés az állam- és jogtudományokba, a magyar és egyetemes jogtörténet, valamint egyes segédtudományok, így a filozófia vagy éppen a retorika) oktatóinak kiválasztása során támaszkodott az akkori ÁF személyi állományára. Ugyanígy a korábbi szenespince helyén heroikus munkával kialakított könyvtár is az ÁF könyvtárosainak komoly kitartását dicsérte – ők is mindannyian Lőrincz Lajos hívó szavára mondtak igent.⁵²

A kar és a városrész közötti tudományos együttműködés fontos eseménye volt a 2005. április 13-án tartott tudományos tanácskozás. A Budapesti Corvinus Egyetem Államigazgatási Kara, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara, továbbá Újpest Önkormányzata „Az elővárosok és a City” témában tudományos konferenciát szervezett az újpesti városháza dísztermében. A tudományos konferenciát Hock Zoltán, Újpest alpolgármestere nyitotta meg. Ezután Derce Tamás polgármester: „Emellett természetesen más megoldás is elképzelhető?”, Tóth Károly, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának tanszékvezetője „Az önkormányzati választások egy lehetséges modellje” címmel tartott előadást. Szegvári Péter, a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal elnöke „A főváros irányításának lehetséges variánsai”, valamint Dantesz Péter, a Corvinus Egyetem Államigazgatási Karának főiskolai tanára: „A fővárosi szervezet átalakításának hatása a hatósági tevékenységre” címmel referáltak. Az előadásokat pódiumvita követte, a vitavezető Máthé Gábor, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának dékánja volt. Az egyetemek által kezdeményezett konferencián a téma aktualitását a több éve várt és sürgetett reformfolyamat késése, valamint a nagyfokú várakozás idején fel-felbukkanó, a reformfolyamat részeként is értékelhető vélemények megjelenése, újrakedése, a különböző döntési szinteken tapasztalható nézeteltérések tették aktuálissá. Városvezetők, egykori és jelenlegi önkormányzati képviselők, politikusok és civilek egyaránt érkeztek az előadásokra.

52 Rixer Ádám: Lőrincz Lajos. In: Úton a református jogászképzés felé (kézirat). 11. p.

2012. április 18-án „Szükséges-e, hasznos-e a megkezdett önkormányzati szerkezetváltás? címmel rendezett tudományos tanácskozást az állam- és jogtudományi kar. A konferencia előadói szerint igen. „Ne az legyen a jövőnk, amitől félünk, hanem az, amit merészelünk” – e régi bölcsességgel köszöntötte Wintermantel Zsolt, Újpest polgármestere az újpesti városháza dísztermében megrendezett konferencián az egybegyűlteket. „Így van ez az önkormányzati rendszer területén is” – folytatta a polgármester, hozzátéve, hogy a mostani reform új alapokra helyezi a közigazgatást.” Balla Péter rektor utalt arra, hogy ez a konferencia illeszkedik az immár Károli-hagyományá lett konferenciasorozatba, amely eddig az Alaptörvényt, az egyházügyi törvényt és a Munka Törvénykönyvét vette tárgyául.⁵³

A kar és az újpesti önkormányzat közötti együttműködést szolgálta, hogy 2011-ben a tanárok és joghallgatók több alkalommal ingyenes jogsegélyszolgálatot tartottak a régi Városházán.

Derce Tamás Újpest polgármestere a képzés tízéves évfordulóján úgy emlékezett, hogy Újpest szellemi életében az egyetem meghatározó szerepet tölt be. Az a tény, hogy tehetséges újpesti fiatalok százainak van lehetősége szülőhelyén vagy lakóhelyén tanulni, pótolhatatlan előnyökkel jár.⁵⁴

Az idegen nyelvű képzések

A kar első angol nyelvű Európai és nemzetközi üzleti jog LL.M képzése 2017 szeptemberében indult. A hallgatók a világ számos tájáról érkezve egyrészt a Stipendium Hungaricum ösztöndíj programon keresztül, másrészt önköltséges hallgatóként vehettek részt a színvonalas képzésben, amely nemzetközi perbeszédversenyen, illetve szakmai gyakorlaton való részvételt is biztosít. Az Európai és nemzetközi üzleti jog képzés keretein belül eddig 30 külföldi hallgató vehette át a diplomáját sikeres tanulmányaik zárásaként, amely jól mutatja, hogy a képzés a Kar egyik fontos nemzetközi pillére, jó alapot szolgáltat az Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola angol nyelvű programja számára is. 2005 és 2009-között számos tárgy idegen nyelven is hallgatható volt.

53 *Reformátusok Lapja*, 2012 (56. évf. 18. szám) 2012-04-29. 3. p.

54 Újpest egyeteme. *Crescit* 14. p.

Félév	Tárgynév	Előadó neve
2005/06 II.	Introduction to European Social Security Legislation	Bart Roals
2005/06 II.	American Jurisprudence	Leo Stern
2006/07 II.	Litigation in Canada	Ivan Whitehall
2007/08 I.	American and International Commercial Law	Robert Schmidt
2007/08 I.	Einführung in das deutsche Recht I.	Stefan Schön
2007/08 I.	European Law I.	Stefan Schön
2007/08 II.	Einführung in das deutsche Recht II.	Stefan Schön
2007/08 II.	European Law II.	Stefan Schön
2008/09 I.	Die internationale Finanz- und Bankenkrise-Ursacher, Verlauf, Zukunftsaspekte	Horst Rudolf Übelacker
2008/09 I.	Business Law	Jeffrey P. Aiken
2009/10 I.	Introduction to Finance	Marc Caretti
2009/10 I.	The American Legal System: Courts, Practices and Laws	Jeffrey P. Aiken

A kar tudományos eredményei, konferenciák, könyvkiadás

A karalapítási időszakban különös fontosságú volt az országos és nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódás és igazolt jelenlét. Az új intézetek és tanszékek ennek megfelelően 2001-ben „Államiság – alkotmányosság – jogállamiság”, szintén 2001-ben „Jogérvényesítés – jogalkalmazás”, 2002-ben „A Büntető törvénykönyv és a Büntető eljárási törvény módosítása”, 2003-ban „A bírói hatalom” címmel rendeztek országos tudományos tanácskozást.⁵⁵ A kar vezetői törekedtek a konferencia anyagainak publikálására is. Az oktatók túlnyomó többsége tudományos eredményeit a gyakorlatban is hasznosította, több esetben azt alakító pozícióban szakértőként tevékenykednek, jelen voltak az EU integráció folyamatában, közreműködnek a jogalkotás területén is. 2003. január 1-től a Magyar Tudományos Akadémia kihelyezett kutatócsoportja is működött Karon, melynek kutatói a kutatási terveik alapján fokozatosan bekapcsolódnak az oktatói tevékenységbe is.

A Kar 2000 és 2009 között számos konferenciát, kerekasztal beszélgetést és könyvbemutatót szervezett, ezek közül a jelentősebbek az alábbiak voltak:

⁵⁵ Illés 283. p.

- Államiság- alkotmányosság – jogállamiság.* Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2000. március 20.
- Jogérvényesítés – jogalkalmazás* Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2001. december 14.
- A Büntető Törvénykönyv és a Büntető Eljárási Törvény módosításának elméleti és gyakorlati kérdései* Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2002. november 15.
- A bírói hatalom* Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2003. április 14.
- A temetkezéssel kapcsolatos jogi szabályozás kérdései* Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2004. március 19.
- Bűnügyi Oktatók Országos Találkozója* Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2004. szeptember 24.
- Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozója – 2005* Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2005. március 18-19.
- Az elővárosok és a city* Konferencia, KRE ÁJK – BCE KIK – Újpesti Önkormányzat. Budapest, 2005. április 13.
- A nemzetállam és az Európai Unió* Konferencia, KRE ÁJK – Újpest Önkormányzata. Budapest, 2005. október 11.
- Die Entwicklung der Nationalstaaten im 19. und 20. Jahrhundert. Rundtischkonferenz der Rechtshistoriker,* ELTE ÁJK – KRE ÁJK Budapest, 2005. október 20.
- I. KRE Büntetőjogtörténeti konferencia* KRE ÁJK 2005. december 1.
- Első jogi szakkönyvbemutató* KRE ÁJK 2006. február 1.
- Az elektronikus média szabályozásának tapasztalatai és lehetőségei* Konferencia, KRE ÁJK – ORTT – Újpest Önkormányzata Budapest, 2006. március 20.
- Az egyházi autonómia határai* Műhelyvita, KRE ÁJK Budapest, 2006. április 5.
- Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozója – 2006.* Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2006. április 22.
- A Kecskeméti Református Jogakadémia 175 éves jubileuma* Ünnepi tanácsülés, KRE ÁJK Kecskemét, 2006. április 27.
- Kapun kívül – kapun belül: Mérlegen az európai uniós tagság tapasztalatai* Nyári Egyetem, KRE ÁJK Budapest, 2006. június 25 – július 1.
- A büntetőpolitika időszerű kérdései* Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2006. október 25.
- A magyar jogrendszer fejlődése: evolúció vagy revolúció?* Tudományos ülés a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, KRE ÁJK – Újpest Önkormányzata Budapest, 2006. november 15.
- Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozója – 2007.* Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2007. március 31.

- XXVIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Állam- és Jogtudományi Szekció. Szervező: KRE ÁJK Balatonfüred, 2007. április 24-26.
- Iskolateremtő személyiségek a magyar jogtudományban Tudományos ülés a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, KRE ÁJK – Újpest Önkormányzata Budapest, 2007. november 12.
- A törvényes vád Tudományos ülés, KRE ÁJK Budapest, 2008. február 11.
- Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozója – 2007. Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2008. november 29.
- Keresztyén értékek az emberi jogok világában Tanszékvezetői székfoglaló, KRE ÁJK Budapest, 2009. március 25
- Az ügyész szerepe az eljárásjogokban Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2009. március 28.
- Határokon átnyúló végrehajtás az Európai Unió vonatkozó rendeletei tükrében Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2009. október 16.
- A határokon átívelő végrehajtás fejlődési tendenciái Konferencia, KRE ÁJK Budapest, 2009. december 4-5.
- Angyal Pál konferencia PPKE JÁK – KRE ÁJK Budapest, 2009. november 20.

A 2009-es MAB intézményakkreditációs értékelés már elismerően szólt a kar tudományos kiadványairól is. Az ÁJK ötféle papír alapú kiadványsorozatot jelentett meg. A Jog és Állam 1999 óta évente átlagosan kétszer megjelenő magyar nyelvű jogtudományi periodika, a Studia Iuridica Caroliensia 2006 óta évente megjelenő idegen nyelvű jogtudományi tudományos folyóirat. A De iuris peritorum meritis 2007 óta – tisztes kort elért oktatóink tiszteletére megjelenő – ünnepi köteteket tartalmazó sorozat. A Collega című kiadványban 2005 óta minden évben megjelentek a Jogász Doktoranduszok Országos Szakmai Találkozóján elhangzott előadások. Kezdetől kiemelt jelentősége volt a kari Tankönyvsorozatnak, amely 2009-től a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvánnyal együttműködve önálló kari sorozatként jelent meg. A papír alapú kiadványok mellett folyóiratot is kiad a kar Glossa Iuridica címmel. A lap időközben print változatban is olvasható, és a legmagasabb hazai besorolást nyerte el.

A Patrocinium Kiadó 2009-ben jött létre a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával szoros együttműködésben azzal a céllal, hogy a joghallgatókat megfelelő minőségben és áron elérhető tankönyvekkel, a jogi oktatáshoz szükséges további kiadványokkal lássa el. Az elmúlt években tevékenységét kiszélesítve és viszonteladói hálózatát kialakítva országos szinten az egyik piacvezetővé vált a szerkesztett törvénykönyvek, valamint tankönyvek megjelentetésében. A joghallgatók tanulmányainak segítségével a Kiadó az el-

múlt években egyre nagyobb hangsúlyt helyezett a már végzett jogászok munkájának segítésére. Ennek érdekében az Igazságügyi Minisztérium által is irodalomként ajánlott jogi szakvizsgára felkészítő – teljes szakvizsga-tételsort lefedő – sorozatot jelentet meg. A Kiadó alapvető célja, hogy szerepet vállaljon a hazai jogtudomány életében és a kari tudományos művek méltó formában történő megjelentetésében. Folyamatosan gondozza azt a Monográfia sorozatát, melyben mind elméleti kutatók, mind pedig gyakorló jogászok tollából származó, a gyakorlati életet, illetőleg a jogi oktatást segítő magyar és idegennyelvű könyvek rendszeresen megjelennek. Fontos szerepe van abban, hogy a tankönyvek és jegyzetek kellő időben a hallgatók rendelkezésére álljanak, és abban is, hogy a KRE Állam- és Jogtudományi Karán tanuló joghallgatók jelentős részben oktatóik tankönyveiből, jegyzeteiből készülhetnek.

A Kiadó könyv-sorozatai hozzájárulnak ahhoz, hogy a kar oktatóinak művei országosan ismertté váljanak. A Bethlen-sorozatban jelennek meg az oktatáshoz felhasznált általános tankönyvek, jegyzetek. A Wesselényi-sorozat kiadványai a szemináriumokhoz, gyakorlatokhoz használt tananyagokat tartalmazzák. A Kiadó a Werbőczy-sorozatban jelenteti meg az adott oktatási félév tananyagához tartozó forrásokat, hatályosított jogszabályokat, gyűjteményeket. A fentiek mellett a KRE ÁJK valamennyi kiadványát, arculatát a Patrocinium Kiadó készíti el. A Kiadó – amelynek vezetője Hegedűs Bulcsú, ki maga is a kar első évfolyamának hallgatója, majd egy évtizedig oktatója is volt – megalakulása óta többszáz karunkhoz köthető tudományos és oktatási kiadványt jelentetett meg.

A Kecskeméti Református Jogakadémia mint jogelőd: hagyományápolás

A Kecskeméti Református Jogakadémia 175 éves jubileuma alkalmából április 28-án a jogutód intézmény, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara ünnepi kihelyezett ülést tartott a kecskeméti Újkollégium dísztermében. A rendezvényt a Kecskeméti Református Egyházközséggel közösen szervezték, jelen voltak a hazai jogászképzés vezetői és neves oktatói, a Magyarországi Református Egyház vezetői, továbbá az Egyetem és a Kar dolgozói és hallgatói. Az ünnepi programot a Károli Gáspár Református Egyetem lelkészének, Kodácsy Tamásnak és az ünneplő közönségnek a fohásza nyitotta meg. Az ülésen részt vett Bölcskei Gusztáv püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke, aki az Egyetem fenntartójának képviselőjeként mondott köszöntőt. Szűcs Ferenc, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora és Máthé Gábor, az Állam- és Jogtudományi Kar dékánja ünnepi beszédét követően a Jogakadémia történetéről szóló előadást hallgatták meg a résztvevők. Anta-

lóczy Péter, a jogi kar docense az alapítás időszakától kezdődően korszakonként mutatta be a Jogakadémia működését, kiemelve a jogtudomány híres alakjait, akiknek az oktatásban és a kutatásban nyújtott munkája jelentős szereppel bír a jogászképzésben. A jubileum alkalmából, a Jogakadémia történetéről készített tanulmányával minden résztvevőt megajándékoztak.⁵⁶

A program meghatározó részeként a társ jogi karok dékánjai mondtak köszöntőt, mindnyájan baráti üdvözlő szavakkal és jókívánságokkal fejezték ki elismerésüket az újpesti jogtanárok munkája iránt. Az ünnepi ülésen Barátossy Jenő, a Kar alapító tagja és Szabó Gábor, a Kecskeméti Református Egyházközség nyugalmazott esperese avatta fel a Kar új zászlóját. Az ünnepi program zárásaként Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke mondott beszédet. A program folytatásaként emléktáblát avattak az Ókollégium falán, melyet a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara és a Kecskeméti Református Egyházközség állított a 175 éves jubileum alkalmából. Az emléktáblánál beszédet mondott Szabó Gábor esperes, a babérkoszorút Bölcskei Gusztáv püspök és Szűcs Ferenc, az Egyetem rektora helyezte el.

2019-ben megtörtént a református jogi képzés hagyományainak tudományos feldolgozása is. Hazánk egyetemeinek jogi oktatásáról, állam- és jogtudományi karainak történetéről alapos előtanulmányok, adattárak és tudományos feldolgozások állnak rendelkezésre. A két világháború között működő egri katolikus és a miskolci evangélikus jogakadémia történetét, oktatóinak életútját, hallgatóinak összetételét és életút-történetét számos szakkönyv és tudományos feldolgozás tette ismertté. A magyar modern-kori jogi felsőoktatási képzőhelyek közül egyedül a Kecskeméti Református Jogakadémia múltja maradt feltáratlan, ugyanilyen részletességgel és átfogó módon.

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara – alapításának 20. évében – kötelességének érezte a kecskeméti református jogi oktatás történetének tudományos igényű összefoglalását.⁵⁷ Egyetemünk alapító okirata, a Kecskeméti Református Jogakadémiát intézményi elődei között tartja számon. A múltunk iránti kötelező tisztelet önmagában is elegendő indok lenne az intézmény történetét érintő forrásgyűjtő és összegző tevékenységre. A Kar

56 *Reformátusok Lapja*, 2006 (50. évf., 21. szám) 2006-05-21. 5. p.

57 Homicskó-Nánási Stipta-Törő: *A Kecskeméti Jogakadémia története 1875-1949*. Patrocini-um Kiadó. Budapest, 2019. 256 p. Lásd: PAPP Petra: *A Kecskeméti Református Jogakadémia története 1875-1949*. *Gerundium*. Egyetemtörténeti Közlemények 2019. 10. sz. 143-152. p. 146. p.; SCHLACHTA Boglárka Lilla: *Fontos könyv a kecskeméti jogakadémia történetéről*. *Jogtörténeti szemle* 2019. 90-91. p.; NAGY Lenke: *A Kecskeméti Református Jogakadémia története 1875-1949*. *Confessio* 2020. 2. sz.; NAGY Péter: *A Kecskeméti Református Jogakadémia története 1875-1949*. *Theológiai Szemle* 64. évf. 243-245. p.

vezetése azonban úgy vélte, hogy a főiskolai felekezeti jogi oktatás korabeli eredményei ma is figyelemre méltók és a Református Jogakadémián folyó egykori tudományos-oktatási tevékenység napjaink tudásátadási folyamatai számára is értékes tapasztalatokat kínál.

Szándékunkat erősítette és megvalósíthatóvá tette Trócsányi László igazságügyi miniszter személyes ösztönzése és bátorítása, valamint az Igazságügyi Minisztérium – általa kezdeményezett – alapkutatót lehetővé tevő támogatása. Ezáltal Karunk szellemi és szakmai előfutára történetének feltárása egyúttal a hazai jogi oktatás történetének és fejlődési eredményei megismertetésének céljához is kapcsolódhatott.

A könyvírás megelőző tudományos anyaggyűjtés célja a református jogi oktatás eddig méltatlanul elfeledett tudományos és oktatási értékeinek bemutatása, az egykori tanárok életútjának ismertetése, a korabeli képzési rendszer elemzése és a Jogakadémia hallgatóinak életút-vizsgálata volt. A könyv szerzői a megalapozó kutatás során figyelmet fordítottak az oktatási intézmény és a fenntartó egyház kapcsolatára, továbbá a főiskolai képzés tárgykínálatában és a tanárok tevékenysége révén jelen lévő református szellemiség nyomon követésére.

A Jogakadémia 1875-ben, szervezeti értelemben önállóvá vált. A monográfia ettől az évtől tárgyalja a főiskolai szintű képzőhely szervezeti működését, az annak keretében folyó oktatási tevékenységet, a tudományművelés legfontosabb eredményeit és a korabeli hallgatóság képzésével, társadalmi-szociológiai viszonyaival összefüggő kérdéseket. Érintőlegesen megismerhető belőle egy fontos magyarországi régió és egy jelentős hazai város jogi felsőoktatási múltját is, hiszen Kecskeméten az utóbbi időkig egyedül ez a felsőoktatási intézmény működött.

A könyv bemutatja a Jogakadémia hallgatóinak rekrutációjára és összetételére vonatkozó, elérhető statisztikai adatokat. Ezekből kiderült, hogy a református egyház és Kecskemét városa által fenntartott intézmény mennyiben vált a református vallásúak felsőfokú képzésének színterévé és milyen arányban adott helyet, más felekezethez tartozóknak is.

A feldolgozott területek átfogják a korabeli jogakadémiák működésének legfontosabb szegmenseit és követhetővé teszik egykori tevékenységüket, a mai olvasók számára is. A szerzők az egyes fejezetek összeállításakor kitekintettek a más felekezeti jogakadémiák munkásságára és a korabeli egyetemi képzőhely(ek) hasonló jellegű működésére is. Különös figyelmet fordítottunk a Jogakadémia lokális kötődésének és térségi szellemi hatásának vizsgálatára.

A kutatási célkitűzést fontosnak tartottuk a magyar művelődéstörténet, közelebbről a magyar jogi felsőoktatás országos és helyi története szempontjából, egyaránt. A korabeli tárgystruktúra bemutatása, az oktatási módszerek elemzé-

se, az oktatott tananyag megismerése tanulságos és hasznos kitekintést kínál a jelenlegi oktatási gyakorlatunk számára, tantárgyi, tartalmi (diszciplináris) és módszertani ismeretek szempontjából is. A tanári kar tudományos tevékenységének megismerése szintén aktuális oktatási és tudományos előnyökkel jár.

A fennmaradt forrásanyagokat tekintve, a kecskeméti Jogakadémia szerencsésnek mondható. A kari levéltári források, a hallgatói anyakönyvek csaknem hiánytalanul megmaradtak és az utóbbi időben rendszerezetté, hozzáférhetővé váltak. Joó Gyula dékán visszaemlékezése a református egyház és a Jogakadémia kapcsolatára szolgál alapvető információkkal, Révész László kéziratos feljegyzései az 1945 utáni helyzet hiteles forrásaként használhatók.

A források felkutatásában, az egyes fejezetek szerkezetének összeállításában és a végső szöveg kialakításában a szerzők nagy segítségére volt az 1983-ban Kecskeméten kiadott Repertórium. A gyűjtemény eligazította a szerzőket a jogakadémiai évkönyvek tartalmában és a feldolgozáshoz is számos elsődleges információt nyújtott. A kiváló összeállítás csak annyiban foglalkozott a Jogakadémia történetével, amennyiben az események az évkönyvekben rögzültek. Fő forrását az évkönyvek jelentették, de ezeket a szerzők kiegészítették az újabb szakirodalom megállapításaival és a megyei levéltár által hozzáférhetővé tett archivált forrásokkal.

A kötet áttekinti a jogakadémiák szervezeti és működési rendjét, jogi szabályozottságát és sajátosságait. Megismerhetők belőle a korabeli oktatás és tanügyi igazgatás – számos elemében napjainkban követésre méltó – módszerei és megoldásai. Munkánkat természetesen nem tekinthetjük lezártnak. A könyv a tárgybeli történeti kutatások hasznos segédeszközévé, valamint a kutatás eredményeképpen összegyűjtött legfontosabb források, gondolatok hallgatóink évfolyam-dolgozati, szakdolgozati és doktori (PhD) munkái számára hasznosíthatóvá vált. A könyv megjelenése óta a kecskeméti jogakadémia történetéről számos évfolyamdolgozat és TDK munka született.

Országos és nemzetközi hallgatói versenyek

2020-ban ünnepelte indulásának ötödik évfordulóját a Hugo Sinzheimer Moot Court Competition (HS MCC), mely a joghallgatók számára rendezett nemzetközi „moot court” típusú versenyek között világszerte továbbra is az első és egyetlen, melyet az európai/nemzetközi munkajog témakörében rendeznek. A versenynek minden évben más egyetem ad otthont (2020: Tbiliszi - Grúzia; 2019: Hasselt, 2018: Cassino, 2017: Aarhus, 2016: Amszterdam). Az esemény komoly érdeme, hogy mind a jogeset kidolgozása, mind a beadott megoldások

értékelése, mind pedig a szóbeli teljesítmények pontozása nemzetközileg elismert tudósok és gyakorló szakemberek által történik.

A joghallgatóknak szóló nemzetközi (EU) munkajogi jogeset-megoldó és perbeszéd-verseny célja többek között, hogy európai szinten fejlessze és mélyítse a nemzetközi munkajogi tudást, valamint hogy az európai joghallgatók nemzetközi keretek között is összemérhessék munkajogi szaktudásukat. Lehetőséget nyújt arra, hogy a résztvevő ország diákjai valóságos formában átéljék az európai és nemzetközi munkajog működését és megtapasztalják a gyakorlatban is felmerülő problémák jelentőségét. Mindemellett segíti a hallgatókat abban, hogy széles látókörben bővítsék a munkajogi tudásukat.

Kun Attila professzor a HS MCC nemzetközi szervezőbizottságának (Organising Committee) tagja a kezdetektől, illetve a verseny hazai kapcsolattartója, koordinátora. Magyarországról (intézményi partnerként) a KRE ÁJK Munkajogi és Szociális Jogi Tanszéke vesz részt a szervezésben, a többi hazai munkajogi tanszék így különösen az ELTE ÁJK és DE ÁJK munkajogi tanszékeinek bevonásával. Az eddigi négy fordulón 4 fős magyar csapatok is képviselhették országunkat, (több egyetemről rekrutálva pályázati alapon, mindig KRE-s részvétellel is). A 2019-es fordulóra (Hasselt), illetve a 2020-as fordulóra való felkészülést már támogatta az IM (Igazságügyi Minisztérium által támogatott, „A Jogászképzés színvonalának emelését célzó Programok)

A kar hallgatói 2011 júniusában részt vettek Hágában a Nemzetközi Büntetőbíróság szimulációs versenyén, hol méltóképpen képviselték hazánkat. A csapat Wichmann Ivett, Boussard Éva és Szalontai Máté részvételével, Dobrocsi Szilvia felkészítő tanár társaságában utazott nyolc napra Hágába. Magyarországról korábban még senki nem indulhatott. Tizenhárom ország huszonkét csapata nevezett, elsősorban az amerikai kontinensről, Kínából, Ausztráliából, Indiából érkeztek versenyzők. A házigazdák mellett hallgatóink képviselték Európát. Egy kitalált esetet kellett feldolgozni, előre megadott szempontok alapján az alapszabálynak, a nemzetközi büntetőjog elveinek és a nemzetközi büntetőbíróságok esetjogának felhasználásával. A csapat valamennyi tagja szerepet kapott, ügyészi, védői és áldozati szempontból elemezték az esetet. A hallgatók rendkívül alaposan készültek és tanultak, nemzetközi büntetőjogi ismereteket szereztek, tökéletesítették angol nyelvtudásukat már a verseny előtt, ott pedig méltón szerepeltek.⁵⁸

2012 májusában országos napilapok tudósítottak arról, hogy magyar diákokból álló csapat is bejutott a Jean-Pictet nevű rangos nemzetközi jogi verseny áprilisi döntőjébe, amit a dél-afrikai Drakensbergben tartottak. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának – Dobrocsi Szilvia ve-

58 *Újpesti Napló*, 2011 (5. évf. 22. szám) 2011-06-09. 11. p.

zette – csapata egyetlen magyar jelentkezőként jutott túl a válogatón. Az angol nyelven lezajlott verseny témája szorosan kötődött a nemzetközi büntetőjoghoz, humanitárius joghoz, valamint az emberi jogokhoz. A genfi székhelyű Nemzetközi Vöröskereszt támogatásával szervezett Jean-Pictet verseny célja az, hogy egy képzeletbeli jogeset megoldásán keresztül mutassa be a humanitárius nemzetközi jog alkalmazását.⁵⁹

A 2019/2020-as tanévben huszonhetedik alkalommal kerül megrendezésre a Willem c. Vis International Commercial Arbitration Moot elnevezésű nemzetközi választottbíróági perbeszédversenyt. Az eredetileg bécsi székhelyű, és az utóbbi években a bécsi helyszín mellett már Hong Kongban is megrendezésre kerülő nemzetközi verseny a kereskedelmi választottbíróági perbeszédversenyek között az egyik legrangosabbnak tekinthető. A jelentős egyetemi csapatokat tömörítő versenyre a KRE ÁJK 2012 óta folyamatosan küld csapatokat Boóc Ádám vezetésével. Kartörténeti jelentőségű volt a kar szervezésében a The 2012 Károli Pre-Moot Sessions nevű nemzetközi kereskedelmi jogi diákverseny, amely 2021. március 28-án fejeződött be Budapesten. Az egyetem nemzetközi versenyfelhívására több mint harminc egyetem jelentkezett a világ minden részéről. A rendezvény folytatása a nemzetközi perbeszédverseny volt. A bécsi versengésen a világ 282 jogi kara vett részt 88 országból, és ezen magyar részről egyedül karunk képviseltette magát.

A kar a szakindítás kezdetétől nagy figyelem kísérte a hazai és nemzetközi hallgatói versenyeket. Ezen a téren kezdettől az Országos Agrárjogi Jogesetmegoldó és Perbeszédmondó Verseny a legjelentősebb hazai megmérettetés, melyet a felsőoktatási intézmények agrárjogi oktatói a 2000-es évek első felében hívtak életre. A verseny keretében, az ország különböző pontjain agrárjogot tanuló hallgatók mérhetik össze – agrárjogi – tudásukat és perbeszédmondó képességeiket.

2020-ban a verseny immár 17. alkalommal kerül megrendezésre, a házigazda egyetem évről-évre – rotációs rendszerben – változik. A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara legutóbb 2016-ban adott otthont a rendezvénynek. A versenyen a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara – egy évet leszámítva – Kun Attila vezetésével minden évben részt vett. A versenyre való felkészülés során áttekintésre kerülnek egyrészt a versenyfeladat területéhez kapcsolódó jogszabályok, másrészt azok a bírósági döntések, illetve bírósági iránymutatások, amelyek konkrét ügyekben eligazítást nyújtanak a jogszabályok értelmezéséhez. A versenyt először a 2004-ben a

59 VÍGH Dániel: Magyar siker a dél-afrikai jogi viadalon. *Magyar Nemzet*, 2012. május (75. évf. 134. szám) 2012-05-17. 17. p.; *Reformátusok Lapja*, 2012 (56. évf. 23. szám) 2012-06-03. 23. 12. p.

Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara rendezte. Néhány szép KRE-s eredmény: 2004: II. helyezés; 2006: I. helyezés; 2007: II. helyezés, 2008: II. helyezés, 2013: I. helyezés alperes kategóriában, 2014: I. helyezés bírói kategóriában, 2015: I. helyezés felperesi kategóriában; 2017: bíró kategóriában I. helyezés; 2019-ben csapatban III., bírói és felperesi pozícióban egyaránt II. helyezés.

A bűnügyi perbeszédversenyeken való kari részvétel évről-évre országos és budapesti szinten is komoly hallgatói eredményekkel, sikerekkel járt. Példaként említhető Havasi Sára hallgató, aki országos első helyezést ért el, vagy Bűcs Alexandra, aki fővárosi 2. helyezést és országos 2. helyezést ért el ügyési kategóriában, 2019-ben. Az elmúlt években a hallgatói felkészítést Czine Ágnes egyetemi tanár, büntető eljárásjogi tantárgyjegyző végezte, koordinálta, de munkáját az intézet többi oktatója is segítette. A felkészítésen azok a hallgatók vettek részt, akik jelentkeznek a perbeszédversenyen való részvételre. A felkészítés előre egyeztetett időpontban, több héten keresztül a téli vizsgaidőszakot követően történt.

Fontosabb kari tudományos konferenciák 2011-2015

2011. május 31-én a zsinati ülésteremben az európai versenynap programjához kapcsolódva került sor a Károli Gáspár Református Egyetem és a Gazdasági Versenyhivatal közös rendezésében egy nagy szabású nemzetközi konferenciára. A konferencia egyik apropója a válságból való kilábalás és a versenyjog viszonya volt.⁶⁰

A karunk 2005 után második alkalommal rendezett büntetőjog-történeti konferenciát. A 2012. december 15-i előadások az ókori római, az ókeresztény és a magyar büntetőjog egy-egy részletét mutatták be. A tudományos ülést a Magyarországi Református Egyház Zsinati Hivatalának épületében tartották. „Téves felfogás, hogy a római büntetőjog nem kapcsolódik a mai jogrendszerhez” - mondta köszöntőjében Zlinszky János professzor. A volt alkotmánybíró szerint éppen ellenkező a helyzet, a római büntetőjog jogrendszerünk egyik jelentős pillére, és fontos, hogy ezeket az alapokat feltárják.⁶¹

2012. október 26-án Eötvös Károly, a védőügyvéd címmel Eötvös Károly emlékére konferenciát szervezett a kar Dósa Elek jogtörténeti kutatóműhelye és a Magyar Ügyvédi Kamara. Magyar Református Egyház zsinati épületében előadást tartott Gergely András, az MTA doktora (Eötvös Károly politikus, ügyvéd, író és publicista), Kovács Lajos ny. r. ezredes (A tiszaszlári per egy nyomozó szemével), Mezey Barna, az ELTE ÁJK rektora, tanszékvezető egyetemi tanár

60 *Reformátusok Lapja*, 2011 (55. évf. 20. szám) 2011-05-15. 6. p.

61 *Reformátusok Lapja*, 2012 (56. évf., 1. szám) 2012-01-01. 3. p.

(Híres ügyvédek: Deák Ferenc, Horváth Boldizsár, Csemegi Károly), Horváth Attila egyetemi docens (Az ügyvédi védelem szerepe Wesselényi, Kossuth és az országgyűlési ifjak perében), Zlinszky János professor emeritus (Az ügyvédi hivatás története), Bánáti János, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke (Az ügyvédi etika aktuális kérdései), Réti László, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke (Az ügyvédi hivatás mai problémái).⁶²

A kar 2013. április 10-én az egyházalapítás alkotmányos szabályai címmel rendezett műhelykonferenciát. A tanácskozáson részt vett az új egyházügyi törvényt érintő alkotmánybíróági döntések kapcsán a határozatokat előterjesztő Stumpf István alkotmánybíró is.⁶³

A 2014. április 2-i Krimináltaktika és kriminál-technika a XXI. században című kari konferencián Ibolya Tibor fővárosi főügyész egy 1907-es bűntény részleteit idézte fel. Az ismert nyomozó, Kovács Lajos a Szláv-ügyben szerzett személyes tapasztalatain keresztül szemléltette, mennyi minden nehezíti egy emberölés feltárását, az elkövető elítélését. Fenyvesi Csaba, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora pedig azt hangsúlyozta: emberek vagyunk, nem az a szegény, ha hibázunk, hanem az, ha hibáinkat képtelenek vagyunk beismerni, s nem tanulunk belőlük. Az Országos Rendőr-főkapitányság munkatársai ezen a tanácskozáson mutatták be azt az új személyleírási és nyilvántartási rendszert, amely a nyomozó hatóság eredményességét is javíthatja.⁶⁴

62 *Magyar Nemzet*, 2012. október (75. évf. 288.) 2012-10-20. 38. p.

63 *Magyar Hírlap*, 2013. április (46. évf. 84. szám) 2013-04-11. 2. p.

64 *Magyar Nemzet*, 2014. április (77. évf. 90. szám) 2014-04-02. 90. 5. p.